

Jueces

israelitaarã charraarã

Judadeepa uchiadap'edaarãpa mãik'aapa Simeondeepa uchiadap'edaarãpa Adonisedec p'oyaadap'edaa

1 ¹ Josué jai-idaada t'ëepai, israelitaarãpa it'aa iidijida Tachi Ak'õrepa k'awapimerã chisãgí èreerãdepemaarã naa wãdaipia bi chõode cananeorã ome. ² Tachi Ak'õrepa jaraji Judadeepa uchiadap'edaarã naa wãdamerã, irua ãchi k'aripait'ee perã mãirã eujã jari atadait'ee. ³ Mãpai Judadeepa uchiadap'edaarã soldaorãpa jara pëijida ãchi auk'aaarã Simeondeepa uchiadap'edaarã soldaorãmaa ãchi k'aripa chedamerã, Simeondeepa uchiadap'edaarãpa ma eujãdepema ùk'uru atadait'ee pada perã ãchi-it'ee. Simeondeepa uchiadap'edaarã soldaorãpa jarajida k'aripadait'ee. Mãgã araa p'aneejida Judadeepa uchiadap'edaarã ome. ⁴⁻⁵ Mãgã Judadeepa uchiadap'edaarã soldaorãpa chõonajida cananeorã ome, ferezeorã ome. Tachi Ak'õrepa p'oyaapiji Judadeepa uchiadap'edaarãmaa. Bezecde p'oyaajida diez mil cananeorã ãchi rey Adonisedec ome. ⁶ Mãgí rey jirabodoji mïda, ëp'e atajida mãik'aapa jita atadap'eda, iru jua nawe, biiri nawe t'iap'e atajida waa p'oyaa chõonaamerã. ⁷ Mãga oodak'ãri, Adonisedecpa mãgaji: “Naaweda mia reyrã setenta jua nawe, biiri nawe ome t'iap'ek'ooji mãik'aapa mi mesa ek'ari ia bïpachi. Írá Tachi Ak'õrepa auk'a oopiji mia ma k'achia ooda k'aurepa.” Maap'eda Adonisedec Jerusalendee ateejida. Mama piuji.

Judadeepa uchiadap'edaarãpa Hebrón p'uuru, Jerusalén p'uuru ome p'oyaadap'edaa

⁸ Judadeepa uchiadap'edaarã soldaorãpa Jerusalén p'uuru pidaarã ome chõodak'ãri, p'oyaajida. Espadapa ma p'uurudepemaarã jõmaweda peek'oojida mãik'aapa ma p'uuru paat'aajida. ⁹ Ma t'ëepai cananeorã ee jëra bide p'anapatap'edaarã, Néguev eujãde p'anapatap'edaarã mãik'aapa ee it'iara jëra bide p'anapatap'edaarã p'oyaajida. ¹⁰ Ichiaba p'oyaajida cananeorã

Hebrón p'uurude p'anapatap'edaa. Chonaarāweda ma p'uuru t'ijarapachida Quiriat Arbá. Ichiaba p'oyaajida Sesay, Ajimán, Talmay p'uuru.

Otonielpa Debir p'uuru p'oyaada

¹¹Ma t'ēepai Debir p'uuru pidaarā ome chōojida. Chonaarāweda ma p'uuru t'ijarapachida Quiriat Séfer. ¹²Ma p'uuru pidaarā chōodai naaweda, Calebpa jaraji chi Debir p'uuru p'oyaarumaa ichi k'au t'ijarapatap'edaa Acsa teeit'ee ai ome miak'āimerā. ¹³Chōodak'āri, Caleb ipema t'ēepema Cenaz warra Otonielpa ma p'uuru p'oyaaji. Māpai Calebpa chi k'au Acsa Otonielmaa teeji. ¹⁴Acsa panak'āri, Otonielpa jaraji eujā iidinamerā chi ak'ōremaa. Ma t'ēepai Calebpa ichi k'au burrodeepa irabairu unuk'āri, irumaa iidiji:

—¿K'āata k'inia bima? aji.

¹⁵Chi k'aupa p'anauji:

—Mi chupiria k'awaapáde aji. Pia mimaa teeji eujā Néguev eujāde bi. Ichiaba k'inia bi pania poátri uchía bimāi teemerā.

Mapa Calebpa teeji pania poátri uchía bimāi Hebrón p'uuru wāteik'a eere, baareik'a eere paara.

Judadeepa uchiadap'edaarāpa māik'aapa Benjamindeepa uchiadap'edaarāpa eujā p'oyaadap'edaa

¹⁶Moisés chāuredeepa uchiadap'edaarā quenita pidaarā apachida. Ma quenita pidaarā uchijida p'uuru Palma–idaadeepa wādait'ee ma Judadeepa uchiadap'edaarā ome. Eujā pania wēe bide Judadeepa uchiadap'edaarā eujāde, Arad eujā sur eere p'aneejida ma eujādepemaarā ome. ¹⁷Maapai Judadeepa uchiadap'edaarā soldaorā māik'aapa Simeondeepa uchiadap'edaarā soldaorā cananeorā ome chōojida Sefat p'uurude. Māgá ma p'uuru jōt'aajida māik'aapa t'ī bijida Jormá.^a ¹⁸Ma p'uuru jōt'aajida mīda, p'oyaada–e paji Gaza, Ascalón, Ecrón p'uuru eujā ai ik'aawa bee ome. ¹⁹Tachi Ak'ōrepa ma Judadeepa uchiadap'edaarā k'aripaji eedepema p'uuru jōmaweda p'oyaadamerā. Mamīda p'oyaada–e paji eujā jewedaade p'uuru p'anapatap'edaarā, māirāpa carreta hierrodee ooda iru p'anadap'edaa perā. ²⁰Calebpa Hebrón p'uuru ataji Moisepa jaradak'a. Maap'eda ma eujādeepa gigante Anac warrarā ōpee jērek'ooji. ²¹Mamīda Benjamindeepa uchiadap'edaarā soldaorāpa jebuseorā Jerusalén p'uurude p'aneedap'edaarā p'oyaa jērek'ooda–e paji. Maperā jebuseorā at'āri p'anapata Jerusalende Benjamindeepa uchiadap'edaarā ome.

Josedeeppa uchiadap'edaarāpa Betel p'uuru p'oyaadap'edaa

²²⁻²³Josedeeppa uchiadap'edaarāpa k'īsiajida Betel p'uuru pidaarā ome chōonadait'ee. Chonaarāweda ma p'uuru t'ijarapachida Luz. Eperāarā

^a 1.17 Hebreo pedeede Jormá jara k'inia bi 'jōt'aadap'edaa.'

pëidak'ári ma p'uuru ak'idamerã, Tachi Ak'õrepa nãga k'aripaji. ²⁴Ma pëidap'edaarãpa unujida eperã ma p'uurudeepa uchiaru. Mãgimaa mãgajida: “Pia jarateeru pirã sãgã na p'uurude t'itudai, pìmaa ne-inaa pia oodait'eeda” ajida. ²⁵Ma eperãpa ãchimaa jarateep'eda, ma p'uuru pidaarã jõmaweda peek'oojida espadapa. Mamída ma jaratee bada ichideerã ome peeda-e paji. ²⁶Maap'eda ma eperã wãji hititaarã eujãdee. Mama p'uuru chiwidi ooji. Ma p'uuru t'ĩ bijì Luz. At'ári mãga t'ijarapata.

**Manasedeepa uchiadap'edaarãpa mãik'aapa Efraindeepa
uchiadap'edaarã p'uuru p'oyaada-e pada**

²⁷Manasedeepa uchiadap'edaarã soldaorãpa nãgí p'uuru p'oyaada-e paji: Betseán, Tanac, Dor, Ibleam, Meguido. Ichiaba mãgí p'uuru ik'aawa p'anapatap'edaarã p'oyaada-e paji. Maperã cananeorã ma p'uurude p'aneejida. ²⁸israelitaarã juataura padaidak'ári, ma cananeorã mimiapipachida ãchi jua ek'ari. Mamída ma eujãdeepa p'oyaa jërek'ooda-e paji.

²⁹Efraindeepa uchiadap'edaarã soldaorãpa ichiaba cananeorã p'oyaa jërek'ooda-e paji Guézer p'uurudeepa. Maperã ma cananeorã ma eujãde p'aneejida.

Awaraa ëreerãdepemaarãpa p'uuru p'oyaada-e pada

³⁰Zabulondeepa uchiadap'edaarã soldaorãpa ichiaba cananeorã p'oyaa jërek'ooda-e paji Quitrón p'uurudeepa, Nalol p'uurudeepa. Maperã ma cananeorã ma eujãde p'aneejida. Mamída mimiapachida israelitaarã jua ek'ari.

³¹⁻³²Aserdeepa uchiadap'edaarã soldaorãpa ichiaba cananeorã nãgí p'uurudeepa p'oyaa jërek'ooda-e paji: Aco, Sidón, Ajlab, Aczib, Jelba, Afec, Rejob. Maperã mãirã ichiaba mama p'aneejida.

³³Neftalideepa uchiadap'edaarã soldaorãpa ichiaba cananeorã p'oyaa jërek'ooda-e paji Bet Semes p'uurudeepa, Bet Anat p'uurudeepa. Mapa mãirã p'aneejida ma p'uurude israelitaarã jua ek'ari.

³⁴Dandeepa uchiadap'edaarã soldaorã wãdak'ári chõode amorreorã ome, mãirãpa Dandeepa uchiadap'edaarã jërek'oojida ee jëra bimaa. Mapa ãchia ma eujãdepema eujã jewedaa p'oyaada-e paji. ³⁵Mãgã ma amorreorã p'aneejida Heres p'uurude, Ayalón p'uurude, Salbín p'uurude. Mamída Josedeepa uchiadap'edaarã juataura padaidak'ári, ma amorreorã bijida ãchi jua ek'ari mimiadamerã.

³⁶Maapai amorreorã eujã i sur eere Acrabín eedeepa Selá waawí wãyaa bajì.

Ángel unudap'edaa Boquinde

2 ¹Tachi Ak'õrepa ángel pëida wãji Guilgaldeepa Boquindee. Mama israelitaarãmaa mãgaji: “Mia parã uchiapiji Egiptodeepa mãik'aapa

aneeji na eujāde, mia parā chonaarāmaa jaradak'a. Āramaa nāga jaraji: 'Ichita ooit'ee mia pacto parā ome oodade jara bik'a ²parāpa mia jara bik'a ooruta pirā. Pacto oonáati ma eujādepemaarā ome chōoda–ee p'anapataadait'ee. Ma awara āra ak'ōre waibia apatamaa it'aa t'īpata altar bee ārik'oodapáde' aji. Mamīda parāpa mia jaradak'a ooda–e paji. ¡Ma k'āyaara pāchia k'iniata oojida! ³Maperā mia nāga jara bi: Ma eujādepemaarā jërek'oo–e pait'ee parā t'āideepa. Ichiak'au biit'eeda aji, ārapa māik'aapa āchi ak'ōre waibia apataarāpa parā k'ūradamerā.”

⁴Ma ángel pedee aupak'āri, arii p'anadap'edaa israelitaarā golpe jëe p'aneejida. ⁵Mapa ma punto t'ī bijida Boquín.^b Mama israelitaarāpa ne-animalaarā peedap'eda, Tachi Ak'ōre–it'ee paapijida.

Josué jai–idaada

⁶Josuepa israelitaarā despediik'āri, āra wājida āchi eujā atade. ⁷Josué chok'ai bi misa, israelitaarā Tachi Ak'ōremaa it'aa t'īpachida. Ichiaba māga p'anapachida chonaarā, chi Tachi Ak'ōrepa ne–inaa pia k'īra t'ādo ooda israelitaarā k'aripait'ee unudap'edaarā chok'ai p'anī misa. ⁸Mamīda Josué jai–idaaji ciento diez año iru bak'āri. ⁹Ījida ichi eujā Timnat Serade Gaas ee norte eere bi Efraindeepa uchiadap'edaarā ee jëra bi eujāde. ¹⁰Maap'eda israelitaarā Josué k'awadap'edaarā ichiaba jai–idaa wājida. Māgá āra t'ēe t'odap'edaarāpa Tachi Ak'ōre net'aa k'awada–e paji. Ichiaba k'awada–e paji irua ooda āchi chonaarā k'aripait'ee.

Israelitaarā Tachi Ak'ōrede ijāa amaadap'edaa

¹¹Maperā it'aa t'ī p'aneejida awaraa ak'ōre waibia apata Baalmaa. Tachi Ak'ōrepa māga unuk'āri, israelitaarā pia ak'i–e paji. ¹²Irua āchi chonaarā Egipto eujādeepa uchia ataji mīda, irude ijāa amaa p'aneejida. Irude ijāadai k'āyaara āchi t'āide p'anapatap'edaarā ak'ōre waibia apataarāmaa it'aa t'īpachida. Maperā āra ome Tachi Ak'ōre k'īrau beeji. ¹³Irude ijāa amaajida ak'ōre waibia apata Baalde māik'aapa ak'ōre waibia apataarā Astartede ijāadait'ee. ¹⁴Maperā āra ome Tachi Ak'ōre k'īrau baji. Āra waa pia ak'i–e paji. Mapa nechi–idaa beerāpa āra net'aa jāri ata wājida. Ma awara āra k'īra unuamaa iru p'anadap'edaarāpa āchi p'oyaa wājida, Tachi Ak'ōrepa āra k'aripa–e pada perā. ¹⁵Chōode uchiadak'āri, Tachi Ak'ōrepa āra k'īra unuamaa iru p'anadap'edaarā k'aripaji āra p'oyaadamerā. Ooji irua naaweda jaradak'a āra k'aripa–e pait'ee awaraa ak'ōre waibia apatade ijāa p'aneeruta pirā.

Maapai israelitaarā chupīria p'anapachida. ¹⁶Tachi Ak'ōrepa āramaa māga ooji mīda, ichia poro waibiarā uchiapiji āra k'aripadamerā. Māgá chōo ūk'uru p'oyaajida. ¹⁷Mamīda taarā–e nide israelitaarāpa ma poro

^b 2.5 Boquín jara k'inia bi “chi jëe p'anadap'edaarā”.

waibiarã pedee ũridaamaa p'aneejida. Mãga nide Tachi Ak'õre yiaraa iru p'anapachida mãik'aapa awaraa ak'õre waibia apatade ijãapachida. Æchi chonaarãpa Tachi Ak'õre leyde jara bik'a oopachida mĩda, ãrapa mãga oo k'iniada–e paji. ¹⁸Mãpai Tachi Ak'õrepa waya unuk'ãri israelitaarã chupiria chitoonĩ awaraarã juade, ãra chupiria k'awaaji. Poro waibia chiwidi uchiapiji ãra k'aripamerã. Ichia ma poro waibia k'aripaji ãra uchiapimerã ãra k'ĩra unuamaa iru p'anadap'edaarã juadeepa. Ma poro waibia chok'ai bi misa, chõo p'oyaapachida. ¹⁹Mamĩda mãgĩ eperã jai–idaak'ãri, waya k'achiade baaijida mãik'aapa ãra chonaarã k'ãyaara k'achiara p'anapachida, ooi awaa p'anadap'edaa perã awaraa ak'õre waibia apataarãpa oopidap'edaak'a. Ærapa ne–inaa k'achia oopatap'edaa jarada–e paji Tachi Ak'õremaa irua ãyaa bimerã. K'ĩiri k'isua p'anapachida. ²⁰Maperã Tachi Ak'õre israelitaarã ome k'ĩrau baji mãik'aapa mãgaji: “Na eperãarãpa oodaamaa p'ani mia pacto ãra chonaarã ome oodade jaradak'a. Mia oopi k'inia bik'a oodaamaa p'ani. ²¹Maperã mia waa jerek'oo–e pait'ee ãra k'ĩra unuamaa iru p'anapataarã ãra naa, mia Josuemaã jaradak'a. Josuepa p'oyaada awara mia ãramaa p'oyaapi–e pait'ee.” ²²Tachi Ak'õrepa ma eujãdepemaarã ichiak'au biji k'await'ee israelitaarã waya ichide ijãa p'aneedai ãchi chonaarãk'a wa ijãada–e p'aneedai. ²³Ma eujãdepemaarã jerek'oo–e paji ichia oodak'a Josuepa p'oyaada eperãarã ome.

P'uuru pidaarã Canaán eujãde p'aneedap'edaa

3 ¹Mãgã Tachi Ak'õrepa jerek'oo–e paji ma eujãdepemaarã ũk'uru. Mãirã ichiak'au atabẽiji p'anapataadamerã Israel pidaarã t'ãide, ma israelitaarã waide t'oda–ee p'anadap'edaa perã ãchi chonaarã Canaán eujãde ewaa t'ĩudak'ãri. ²Tachi Ak'õrepa mãirã bẽiji Canaán eujãde, israelitaarãpa chõo k'awaadamerã mãirã ome chõodak'ãri. ³Mãgã nãgiirã Tachi Ak'õrepa teeit'ee bada eujãde p'aneejida: filisteorã poro waibiarã joisomaa, cananeorã jõmaweda, sidoniorã, heveorã ome. Ma heveorã Líbano ee jera bide p'anapachida Baal Hermón eedeepa Jamat o wãyaapari ee jera bide parumaa. ⁴Tachi Ak'õrepa mãirã ichiak'au atabẽiji Israel pidaarã ome chõodamerã. K'awa k'inia baji israelitaarã ijãadai iru leyde jara pẽida Moisés k'ap'ia wa mãgide ijãada–e pai. ⁵Mãgã israelitaarã p'anapachida ma cananeorã, hititaarã, amorreorã, ferezeorã, heveorã, jebuseorã ome. ⁶Maapai ma israelitaarã warrarã, k'aurã paara miak'ãipachida mãirã warrarã, k'aurã ome. Mãgã it'aa t'ĩpachida mãirã ak'õre waibia apataarãmaa.

Otonielpa israelitaarã k'aripada

⁷israelitaarãpa ne–inaa k'achia oopachida Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Iru k'ĩra atuajida mãik'aapa it'aa t'ĩpachida Baalmaa, Astartemaa. ⁸Maperã

Tachi Ak'õre ãra ome k'ĩrau baji mãik'aapa ãra p'oyaapiji Mesopotamia eujãdepemaarã reymaa. Mãgí t'ĩjarapachida Cusán Risatayin. Ocho año mãgí jua ek'ari p'anajida. ⁹Ma t'ẽepai israelitaarãpa Tachi Ak'õremaa chupiria iidijida k'aripapari pëimerã. Mapa Tachi Ak'õrepa Caleb ïpema t'ẽepema Cenaz warra pëiji ãra k'aripamerã. Mãgí t'ĩjarapachida Otoniel. ¹⁰Tachi Ak'õrepa ichi Jaure pëiji Otonielmaa, irua israelitaarã k'aripamerã. Uchiadak'ãri chõode rey Cusán Risatayin ome, Tachi Ak'õrepa Otoniel eere p'anadap'edaarãmaa p'oyaapiji. ¹¹Ma t'ẽepai cuarenta año wãyaarude israelitaarã k'ãiwee p'anapachida Cenaz warra jai-idaarumaa.

Aodpa israelitaarã moabitaarã juadeepa k'aripa atada

¹²Mamĩda Otoniel jai-idaada t'ẽepai, israelitaarãpa waya ne-inaa k'achia oo p'anejida Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Maperã Tachi Ak'õrepa Moabdepema rey, t'ĩjarapatap'edaa Eglón, juataura papiji. ¹³Rey Eglonpa pedetejeji Amón pidaarã ome, amalecitaarã ome israelitaarãmaa chõonadait'ee. Mãgá israelitaarã ome chõodak'ãri, Palma-idaa p'uuru jãri atajida. ¹⁴Maperã israelitaarã dieciocho año p'anapachida rey Eglón jua ek'ari. ¹⁵Maapai waya Tachi Ak'õremaa chupiria iidijida irua k'aripapari pëimerã. Mapa Tachi Ak'õrepa Benjamindeepa uchiada, Guerã warra pëiji. Mãgí t'ĩjarapachida Aod. Aodpa ne-inaa audú oopachi juabipa.

Ewari aba israelitaarãpa impuesto p'aa pëijida rey Eglonmaa Aod k'ap'ia. ¹⁶Wãi naaweda Aodpa espada k'ĩraichaaweda p'ewedee oo ataji. Mãgí espada teesoo metro esa-auk'a baji. Mãgí espada merã t'i biji ichi k'ĩrride jĩpari cinturonk'a bi ek'ari juaraarepema eere. ¹⁷Mãpai wãji rey Eglonmaa impuesto p'aade. Eglón audú poree baji. ¹⁸Impuesto p'aap'eda, Aod uchiaji ichi ome nipapatap'edaarã ome. ¹⁹Mamĩda Guilgal k'ait'a panadak'ãri ne-inaa juapa ooda ai k'ĩrapite it'aa t'ĩpata badamãi, Aod ãpítecheji rey Eglonmaa mãik'aapa mãgaji:

—Rey Waibã, mia pĩmaa ne-inaa jara k'inia bida aji. Mamĩda k'inia-e bi awaraarãpa ùridamerã.

Mãpai Eglonpa ichi mimiapataarãmaa jaraji k'ĩup'ee taawaa wãdamerã. ²⁰Eglón su-ak'i baji ichi cuarto iru badade verano wãyaait'ee. Ituaba p'aneedak'ãri, Aod k'ait'a wãp'eda, mãgaji:

—Rey Waibã, mia jara cheji Tachi Ak'õrepa pĩmaa jara pëiru.

Mãga ùrik'ãri, Eglón bainĩ beej. ²¹Mamĩda Aod, juabipa ma espada juaraarepema eere merã bada èt'a ataji mãik'aapa Eglón bide sut'aaji. ²²Eglón audú poree bada perã, ma espadapa suk'ãri, chi k'uk'u paara t'ĩudachi. Aodpa èt'a ata-e paji. ²³Maap'eda Aodpa chi puerta pia jã nĩbiji mãik'aapa ventanadeepa uchiadachi.

²⁴T'ẽepai rey mimiapataarãpa iru ak'i chedak'ãri, unujida ma puerta jã nĩbi. K'ĩsiajida rey ãmaa bi. Mapa t'ĩuda-e paji. ²⁵Mamĩda

taarã nĩbak'ãri, k'ĩsia p'aneejida rey uchia–e bada perã. Maperã llave atadap'eda, ma puerta ewa atadak'ãri, ãchi chipari unu atajida te jãde piu baibi.

²⁶ ãchia ni p'ani misa rey uchiamerã, Aod jirabodo baji. Ma ne–inaa juapa ooda Guilgalde bada wãyaap'eda, Seirat puntode mirunaji. ²⁷ Israelitaarã eujãde panak'ãri, Efraindeepa uchiadap'edaarã eujãdepema ee jãra bide trompeta chaaji, israelitaarã chip'edaidamerã. Mãpai ee jãra bideepa edaa chejida Aod, ãchi poro waibia ome. ²⁸ Aodpa jaraji: “Wãdãma moabitaarã ome chõode Tachi Ak'õrepa tachi k'aripait'ee perã.” Mãgã chõo chejida mãik'aapa jõmaweda Jordán to siapatamã jãri atajida maap'eda Moab eujãdeepa waa apida mama wãyaapida–e paji. ²⁹ Maapai moabitaarã ome chõodak'ãri, ãra soldaorã sõcharra beerã diez mil peek'oojida. ³⁰ Mãgã israelitaarãpa moabitaarã p'oyaajida. Ma t'ẽepai ochenta año wãyaarude israelitaarã k'ãiwee p'anapachida.

Samgarpa israelitaarã filisteorã juadeepa k'aripa atada

³¹ Maap'eda Tachi Ak'õrepa Anat warra, Samgar, israelitaarã poro waibia papiji. Samgarpa filisteorã seiscientos peeji tot'ek'a bipa. Mãgã israelitaarã mãirã juadeepa k'aripa ataji.

4 ¹ Aod jai–idaada t'ẽepai israelitaarãpa waya ne–inaa k'achia oo p'aneejida Tachi Ak'õre k'ĩrapite. ² Maperã Tachi Ak'õrepa ãchi p'oyaapiji cananeorã rey Jabinmaa. Mãgã bapachi Jazor p'uurude. Jõdee ichi soldaorã poro waibia bapachi Jaroset Goyim p'uurude. Mãgã t'ĩjarapachida Sísara. ³ Rey Jabinpa chõopata carreta hierrodee ooda novecientos iru baji. Año veinte wãyaaru misa, Jabinpa israelitaarã ichi jua ek'ari k'achia oo iru bapachi. Maperã israelitaarãpa chupĩria iidijida Tachi Ak'õremaa ãchi k'aripamerã.

⁴ Maapai israelitaarã ak'ipari Lapidot wãra paji. T'ĩjarapachida Débora. Débora Tachi Ak'õre pedee jarapari paji. ⁵ Su–ak'i beepachi palma pak'uru jua ek'ari Israel pidaarã nepira ùriit'ee. (Mapa 'Débora palma' apachida.) Ma palma baji Ramá p'uurudeepa Betel p'uurudee wãpari ode ee jãra bimã Efraindeepa uchiadap'edaarã eujãde.

⁶ Ewari aba Deborapa t'ĩ peiji Abinoán warra Barac chemerã Tachi Ak'õre pedee ùride. Mãgã eperã bapachi Neftalideepa uchiadap'edaarã eujãde, Cedes p'uurude. Deborapa Baracmaa mägaji:

—Israelitaarã Ak'õre Waibiapa nãga jara bi pia oomerã: 'Neftalideepa uchiadap'edaarã soldaorã mãik'aapa Zabulondeepa uchiadap'edaarã soldaorã diez mil p'e atap'eda, Tabor eemaa wãji. ⁷ Mía Jabín soldaorã poro waibia Sísara ichi soldaorã ome chepiit'ee Cisón todee. Chedait'ee ãchi carreta hierrodee ooda ome, parã ome chõodait'ee. Mamída mía parãmaa ãchi p'oyaapiit'ee.'

⁸ Mãpai Baracpa Deboramaa mägaji:

—Jīp'a mi wāyada aji, pi auk'a wāru pirā. Pi wā—e pirā, mi auk'a wā—eda aji.

⁹Māpai Deborapa p'anauji:

—Wāit'eeda aji. Mamīda eperāārāpa pi āpite pia pedeeda—e pait'ee, pi waawee—idaa bairā. Tachi Ak'ōrepa Sísara wēramaa p'oyaapiit'ee.

Māpai Débora wāji Barac ome Cedés p'uurudee. ¹⁰Mama p'anide Baracpa t'ī pēiji Zabulondeepa uchiadap'edaarā soldaorā māik'aapa Neftalideepa uchiadap'edaarā soldaorā chedamerā. Díez mil soldaorā chip'edachida. Débora ichiaba āra ome wāji.

¹¹Cedés p'uuru k'ait'a encina pak'uru Zanayin apata bimāi bapachi quenita aba, t'ījarapachida Héber. Māgí apemaarā quenitaarā eujāde bak'aa paji. Quenitaarā Moisés wai Hobabdeepa uchiadap'edaarā paji.

¹²Sisarapa k'awa atak'āri Barac wāda soldaorā ome Tabor ee bima, ¹³ichi soldaorā p'e ataji novecientos carreta hierrodee ooda ome.

Uchijaida Jaroset Goimdeepa wādait'ee Cisón todee. ¹⁴Māga nide Deborapa Baracmaa māgaji:

—¡Wādapáde aji, iraweda Tachi Ak'ōrepa Sísara ichideerā ome parāmaa p'oyaapiit'ee perā! ¡Tachi Ak'ōreta parā naa wāit'eeda! aji.

Māpai Barac ma díez mil soldaorā ome Tabor eedeepa edaa chejida. ¹⁵Sisarapa ichi eere p'anadap'edaarā ome unudak'āri Barac cheru ichi soldaorā ome, Tachi Ak'ōrepa āra p'erapiji. Mapa pariatua p'ira wājida māik'aapa Sísara ichi carretadeepa irabaip'eda, jíte jirabodoji. ¹⁶Māimisa Barac ichi soldaorā ome Sísara soldaorā carretade wādap'edaarā t'ēe wājida Jaroset Goyim p'uuru parumaa. Ma ewate Barac eere p'anadap'edaarāpa Sísara soldaorā jōmaweda peek'oojida.

¹⁷Ai naaweda Jazor p'uurudepema rey Jabín pedeteeji ma quenita Héber ome chōoda—ee p'anapataadait'ee. Maperā Sísara Héber temaa mirunaji Barac waidoopa. Héber wēra Jael teeda baji. ¹⁸Māgí wērapa Sísara unuk'āri, auteebaiji māik'aapa māgaji:

—Michi Waibia, nama beepáde aji. Waaweenaapáde aji.

Mapa Sísara teedaa t'īuji. Māpai Jaelpa iru poro bijí p'aru teesooapa. ¹⁹Sísara audú opisía bada perā, Jaelmaa panía iidíji. Mapa Jaelpa ne—animal juba ne—ede ía iru bada teeji. Māpai waya poro bijí p'arupa.

²⁰Māpai Sisarapa māgaji:

—Te t'īupata t'aide beepáde aji. Apidaapa iidí cheru pirā: 'Eperāarā teeda paraak'ā', 'Wē—eda' apáde aji.

²¹Mamīda Sísara audú sē bada perā, k'āidachi. Māpai Jaelpa martillo ataji pak'uru k'ī mi—su iru bada ome. Māgee pak'uru eujāde merap'epachida āchi te ne—edee ooda baik'o bídak'āri. Māgá Jael juajīa wāp'eda, martillopa ma pak'uru merap'et'aaji Sísara uritarrade. Māgá Sísara piudachi. ²²Barac pachek'āri Jael temāi, irua auteebaip'eda, māgaji:

—Chepáde aji, ak'ide eperã pia jirimaa bi.

Barac teeda t'ïuk'ári, unuji Sísara te jãde piu baibi. At'ári ma pak'uru merap'e bají iru uritarrade.

²³Mãgá Tachi Ak'õrepa cananeorã rey Jabín p'oyaapiji mãik'aapa k'íra nejasiaapiji ichi soldaorã poro waibia wêramaa peepik'ári. ²⁴Maadamãipi israelitaarãpa Jabín eere p'anadap'edaarã p'oyaa wãjida jômaweda jõt'aarutamaa.

5 ¹Sísara piuda ewateweda Deborapa Abinoam warra Barac ome nãga k'arijida:

²“Gracias jaradáma Tachi Waibiamaa Israelde at'ári imik'íraarã sôcharra beerã paraa perã. At'ári imik'íraarã paraa chõodait'ee tachi p'uuru pari. ³¡Ûrítí na eujãdepemaarã reyrã! ¡Ûrítí eperãarã poro waibiarã! ¡Mia Tachi Waibiamaa k'ariit'ee! ¡Iruta israelitaarã Ak'õre Waibia!”

⁴“Tachi Waibia, pi Seirdeepa uchiak'ári mãik'aapa Edom eujãdeepa wãk'ári, na eujã wêre nîbeeji mãik'aapa k'oi chedachi. ⁵israelitaarã Ak'õre Waibia k'írapite ee wêre nîbeeji, irua Sináf ee wêrepidak'a.

⁶Anat warra Samgar na eujãde bak'ári mãik'aapa Jael na eujãde bak'ári, eperãarã ode p'oyaa wãdak'aa paji, k'achia beerãpa ot'a nipatap'edaa perã tachi ome chõodait'ee. Maperã mée o k'achia beede nipapachida.

⁷Maapai p'uuru k'aipeede eperãarã p'anadak'aa paji. Mãga nide mi, Israeldepema wêra, áchi poro waibia beeji.

⁸“Israelitaarãpa jirit'erajida awaraa ak'õre waibia apatade ijãapataadait'ee, áchi k'íra unuamaa iru p'anapataarã ome chõodai k'áyaara. Mapa áchi t'áide jura chõo chedak'ári, arma wêe p'anajida, áchi cuarenta mil paji mïda.

⁹“Mamïda israelitaarã chõo k'inia p'aneedak'ári, mia ára poro waibiarã k'aripaji. ¡K'arítí Tachi Waibiamaa!

¹⁰“Ûrítí p'arat'a paraa beerã, chi burro t'orrot'orroo bee ïri wãpataarã mãik'aapa tapete pi-ia bee ïri su-ak'i beepataarã. Ichiaba ùrítí parã awara áyaa wãpataarã. ¹¹Awêraarãpa pania t'ípata pozo beemãí k'arimaa p'ani. Nepirimaa p'ani Tachi Waibiapa ooda tachi k'aripait'ee mãik'aapa tachi soldaorã sôcharraarãpa oodap'edaa. Maapai Tachi Ak'õrede ijãapataarã p'uuru t'ïupatade chip'edaidap'edaarãpa

¹²mãgajida:

“¡Débora, ïrimáji, ïrimáji mãik'aapa k'aríji! ¡Abinoam warra, Barac, wáji tachi k'íra unuamaa iru p'anapataarã ome chõode!

¹³“Mãga ooji. israelitaarã eedeepa edaa chejida chõode juataura p'anadap'edaarã ome. Mi k'aurepa Tachi Ak'õre eerepema soldaorã chõo chejida jura oo k'awaa p'anapatap'edaarã ome. ¹⁴Efraindeepa uchiadap'edaarã ùk'uru chejida eujã jewedaadee. Áchi t'êe chejida Benjamindeepa uchiadap'edaarã, Maquir, Manasedeepa uchiadap'edaarã

ëreerãdepemaarã poro waibiarã, Zabulondeepa uchiadap'edaarã
ëreerãdepemaarã poro waibiarã paara. ¹⁵Ichiaba Débora ome chejida
Isacardeepa uchiadap'edaarã ëreerãdepemaarã poro waibiarã. Áchia
Barac k'aripajida iru t'ëe wãdak'ãri ma eujã jewedaade.

“Rubendeepa uchiadap'edaarã t'ãide söcharra beerã paraa pirã,
¹⁶¿sãap'eda ovejaarã ak'ipataarã ome p'aneejidama? ¿Wãda–e paji–ek'ã
t'ãri ma–ãri p'anadap'edaa perã?

¹⁷“¿Sãap'eda Gaddeepa uchiadap'edaarã Jordán to k'ĩraik'a eere
p'aneejidama? ¿Sãap'eda Dandeeepa uchiadap'edaarã p'aneejida
Aserdeepa uchiadap'edaarã ome p'usa ide, barco choma wiibaipatamã?
¹⁸Mamída mãga ooda–e paji Zabulondeepa uchiadap'edaarãpa mãik'aapa
Nefalideepa uchiadap'edaarãpa. Ára chõonajida, piudaik'ajida mída.

¹⁹“Canaán eujãdepema reyrã chip'ejida Tanacde, Meguido pania paraa
bimã. Chõo chejida. Mamída p'arat'a, net'aa pi–ia jãri atada–e paji.
²⁰It'aripema chõopataarãpa Sísara eere p'anadap'edaarã p'oyaa chejida.
²¹Cisón to chedaik'ãri, ára ùk'uru to barree topa atadachi. ¡Ak'õre
Waibia, mágá pia juataura beerã p'oyaapari!

²²¡Ára caballoorã p'iradachida; p'ira erreudachida! ²³Mãga nide
angelpa mágaji: ¡K'achiade baaidait'ee Meroz p'uurudepemaarã, k'aripa
cheda–e pada perã Tachi Ak'õre eerepemaarã!

²⁴“Mamída írá tachi jõmaarãpa Jael awaraa wëraarã k'ãyaara piara
ak'ipata. Quenita Héber wëra pia ak'ipata. ²⁵Sisarapa pania iidik'ãri,
Jaelpa ne–animal juba vaso pi–ia bide teeji. ²⁶Ma t'ëepai juabipa pak'uru
k'ĩ mi–su ataji mãik'aapa juarapa martillo ataji. Mãgipa teeji Sísara
porode. ²⁷Mágá Jael biirimã Sísara pírabai, pírabai nĩbap'eda, piudachi.

²⁸“Mãmisa Sísara nawe k'ísia nĩbaji iru che–e pak'ãri. Ventanadeepa
ak'i bi misa, mágaji: ‘¿Sãap'eda chi carreta taarã nĩbima? aji. ¿Sãap'eda
ũrida–ema ichi caballoorã carreta ome cheruta?’ ²⁹Arii p'anadap'edaa
wëraarã k'ísia k'awaara beerãpa mágajida: ³⁰‘Chõo p'oyaadap'eda,
net'aa t'oomaa p'aní–epaama? ajida. ¿Soldaorã chaachaa esclava aba wa
omé ata wãda–ek'ã? ajida, mãik'aapa ¿Sisarapa p'aru pi–ia aba wa omé
nonoree ome ata wã–epaama ajida, tachia jĩpataadamerã?’

³¹“Tachi Waibia, ¡pi k'ĩra unuamaa iru p'anapataarã jõmaweda
mágá jõdaipia bi, Sísara jõdak'a! ¡Jõdee pi k'inia iru p'anapataarã pia
p'anapataadaipia bi! Ak'õrejĩru pi–ia ìdaaparik'a, mãga pik'a pi k'inia iru
p'anĩrã ìdaa pik'a p'anadait'ee jõmaarã taide.”

Maap'eda, cuarenta año wãyaarude israelitaarã k'ãiwee p'anapachida.

Tachi Ak'õrepa Gedeón jirit'erada israelitaarã k'aripamerã

6 ¹Maap'eda israelitaarãpa waya ne–inaa k'achia oo p'aneejida Tachi
Ak'õre k'ĩrapite. Maperã irua áchi Madián pidaarãmaa p'oyaapiji.
²Mãirãpa israelitaarã k'achia oo iru p'anapachida áchi jua ek'ari. Maperã

israelitaarã mirunajida ee jëra bimaa, mãu–idaa beede, mãu tede paara. ³israelitaarãpa ne–uuruta chaa, ãra ome chõo chepachida ma Madián pidaarã, oriente eerepemaarã paara. ⁴Ma k'ïra unuamaa iru p'anadap'edaarã Israel pidaarã eujãde p'aneejida mãik'aapa ãra ne–uudap'edaa jõt'aa wãpachida. Mãga oo wãpachida Gaza eujã parumaa. Maperã israelitaarã jarra oopachida ovejaarã, p'ak'aaarã, burroorã paara wẽ–e pada perã. ⁵Ma k'ïra unuamaa iru p'anadap'edaarã israelitaarã eujãde t'ïudak'ãri, aneejida ãchi te ne–e ooda ãchi ne–animalaarã ome Xcamello chok'ara omeX. Ma eujã jõt'aajida audú chok'ara chedap'edaa perã. Sisiirã chok'araarãpa tachi ne–uu jõt'aapatak'a k'ok'oo chedak'ãri, mãga pik'a mãirã chok'ara chejida ãchi camelloorã ome Xp'anajidaX. ⁶Ma Madián pidaarã k'aurepa israelitaarã chupiria chitoonajida. Maperã waa chooda–e pak'ãri, Tachi Ak'õremaa chupiria iidijida ãchi k'aripamerã.

⁷Mãgã israelitaarãpa chupiria iididak'ãri, Tachi Ak'õrepa ãchi uchiapimerã Madián pidaarã jua ek'ariipa, ⁸irua ichi pedee jarapari ãchimaa pëiji. Mãgipa mãgaji: “Israelitaarã Ak'õre Waibiapa nãga jara bida aji: ‘Mia parã Egipto eujãdeepa uchiapiji; parã esclavoora p'anapatap'edaamãiipa. ⁹Mamida mia Egipto pidaarã juadeepapai uchiapi–e paji. Ichiaba uchiapiji parã k'ïra unuamaa iru p'anadap'edaarã juadeepa. Mãirã parã naa jërek'ooji, parãpa ãchi eujã atadamerã. ¹⁰Maapai mia parãmaa jaraji: Mita parã Ak'õre Waibia. Parã amorreorã eujãde p'anapata mïda, ãchi ak'õre waibia apataarã waaweenãati. Mamida parãpa mi pedee ùri k'iniada–e pajida’ ” aji.

¹¹Mãpai Tachi Ak'õre ángel^c it'ariipa cheji mãik'aapa su–ak'i banaji encina pak'uru jua ek'ari Ofra p'uuru k'ait'a. Ma pak'uru chipari Joás paji. Iru Abiezer te pidaarãdeepa uchiada paji. Joás warra Gedeonpa trigo tau ãyaa p'emaaji baji chi edeepa. Madián pidaarã waidoopa merã mãga oomaa baji uva piarsipatamãi vino oodak'ãri.

¹²Mãga oomaa bide Tachi Ak'õre ángel arii panaji mãik'aapa mãgaji: —¡Tachi Ak'õre pi ome bapari! ¡Mapa pi juataura, sõcharra bapari!

¹³Gedeonpa p'anauji:

—Mamida Señor, Tachi Ak'õre tai ome bapari pirã, ¿sãap'eda tai audú chupiria chitoonima? aji. ¿Sãa irua oo–ema aji, ne–inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa ãchi juadoopa? Tai chonaarãpa nepiripata irua mãga ooji ãchi Egipto eujãdeepa uchia atak'ãri. Mamida irua taita atabaibëiji Madián pidaarã juade baaidamerã.

¹⁴Tachi Ak'õrepa irumaa ak'ip'eda, mãgaji:

—Pi juataura bapari perã wãpãde aji, israelitaarã k'aripade Madián pidaarã jua ek'ariipa. Miata pi pëiru.

^c 6.11 Nama ángel ak'ãri, ángel jip'aa jara k'inia–e bi. Tachi Ak'õreta jara k'inia bi. Maapai irua eperãarãmaa mãgã angelk'a unupiji.

¹⁵Gedeonpa p'anauji:

—Mamída Señor, mi chupiria k'awaapáde aji. ¿Ságá mia israelitaarã k'aripaima? Michideerã jómaweda Manasedeepa uchiadap'edaarã k'áyaara ek'ariara p'ani, chupiriara p'anadairã. Ma awara mi michi te pidaarã jōmaarã k'áyaara ek'ariara bi.

¹⁶Māpai Tachi Ak'ōrepa mājaji:

—Pia oopí mia jara bik'a mi pi ome bait'eeda perã. Madián pidaarã p'oyaayada aji, eperã apai p'oyaak'ajik'a.

¹⁷Māpai Gedeonpa mājaji:

—Wāara pi mi ome bait'ee pirã, mimaa ak'ipíji pi wāara Tachi Waibia.

¹⁸Nama ni béjei mia pi—it'ee primicia atanaru misa.

Tachi Ak'ōrepa mājaji:

—Nama ni bait'ee pi cheru misa.

¹⁹Māpai Gedeón wāji chivo chak'e atade. Peep'eda chuu nībiji. Harina waibia atap'eda, pan levadura wēe ooji. Ma nechiaara k'oraade p'e atap'eda pan ome, nēba paara k'uurude ateeji. Ma jómaweda ateeji ma encina pak'uru badamāi ma angelmaa teeit'ee. ²⁰Māpai Tachi Ak'ōre angelpa jaraji ma nechiaara pan levadura wēe ome māu ĩri p'e bimerã māk'aapa chi nēba ai ĩri weemerã. Gedeonpa māga ooji. ²¹Ma angelpa ma nechiaara pan ome pak'urupa t'ōbaik'āri, ma māudeepa t'ipítau uchijai. Māgá ma nechiaara pan ome paa jōdachi. Aramata Tachi ak'ōre ángel wēpadachi. ²²Gedeonpa k'awak'āri mājǵ Tachi Ak'ōre angelta pada, mājaji:

—¡Aai Tachi Ak'ōre, mi pi ángel ome k'ĩrapite pedee bajida! aji.

²³Mamída Tachi Ak'ōrepa p'anauji:

—Waaweenaapáde aji, pi piu—e pait'ee perã. K'āiwee beepáde aji.

²⁴Māpai Gedeonpa mama Tachi Ak'ōre—it'ee altar ooji. T'ĩ biji: “Tachi Ak'ōrepa eperāarã k'āiwee p'anapipari.” Ma altar at'āri bi Ofra p'uurude, Abiezerdeepa uchiadap'edaarã p'anapatamāi.

²⁵Ma ewate p'ārik'ua Tachi Ak'ōrepa Gedeonmaa mājaji:

—Pi ak'ōrepa p'ak'a iru bidepema p'ak'a imik'ĩra omeedepema chi siete año iru bita atanapáde aji. Ārik'óoji altar pi ak'ōrepa iru bi na eujādepemaarã ak'ōre waibia apata Baal—it'ee. Ichiaba ma altar ik'aawa pak'uru awara bida Baal—it'ee t'uweet'áaji. ²⁶Jōdee mama ee nok'ode pi Ak'ōre Waibia—it'ee altar óoji. Maap'eda ma p'ak'a imik'ĩra peep'eda, paa jōji ma altar ĩri. Ma pak'uru t'upeeda púuji t'ipítau—it'ee.

²⁷Māpai Gedeonpa mimiapataarã diez p'e ataji māk'aapa jómaweda ooji Tachi Ak'ōrepa jaradak'a. Mamída āstaawa māga oo—e paji. P'ārik'uata ooji chi ak'ōre, ichi te pidaarã awaraarã, p'uurudepema imik'ĩraarã waidoopa. ²⁸Ai norema ma p'uurudepemaarã p'irabaidak'āri, unujida ma altar Baal—it'ee ooda āri jēra bi māk'aapa pak'uru ma ik'aawa bada t'upee jēra bi. Ma awara unujida altar chiwidi p'ak'a

imik'ira paa jōda ome. ²⁹Māga unudak'āri, iidi para beeji: “¿K'áipata nāga oojima?” ajida.

Jirinadak'āri māik'aapa iididak'āri, k'awa atajida Joás warra Gedeónpata ooda. Mapa Joamaa jaranajida.

³⁰—¡Pichi warra atanapáde ajida, iru peedait'ee perā! ¡Ichiata Baal altar ārik'ooji māik'aapa ma pak'uru awara bida Baal–it'ee t'upeeji!

³¹Mamīda Joapa p'anauji arii p'anadap'edaarāmaa:

—¿Parā Baal pari chōodait'eeek'ā? aji. ¡Ak'ōrejiru uchiai naaweda piu baibeepáde aji, chi Baal pari chōo k'inia bi! Baal wāara Ak'ōre Waibia pirā, ichiak'au bíti ichi itu chōomerā. ¿Ma altar āridaida irude paji–ek'ā? aji.

³²Maadamāiipa Gedeón t'ijarapachida Jerobaal.^d Māpai mama p'anadap'edaarāpa mājajida: “Baal ichi itu chōoyada” ajida, mágá Gedeonpa Baal altar ārik'ooda perā.

³³Maapai Madián pidaarā, amalecitaarā, oriente eerepemaarā ome Jordán to sājajida t'itudait'ee israelitaarā eujāde Jezrel eujā jewedaade.

³⁴Mamīda Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure pēji Gedeonmaa. Mapa irua oveja imik'ira cacho golpe chaaji Abiezerdeepa uchiadap'edaarā chedamerā.

³⁵Ma awara jara pēji Manasedeepa uchiadap'edaarāmaa, Aserdeepa uchiadap'edaarāmaa, Zabulondeepa uchiadap'edaarāmaa māik'aapa Neftalideepa uchiadap'edaarāmaa pēidamerā soldaorā ichi k'aripade. Māgá ārapa iru k'aripa chejida.

³⁶Māpai Gedeonpa Tachi Ak'ōremaa nāga it'aa t'iji: “Wāara pia jaradak'a mi k'ap'ia israelitaarā k'aripait'ee pirā, mimaa nāga ak'ipipáde aji. ³⁷Mia oveja e biit'ee trigo tau āyaa bipatamāi chi edeepa. Nu tap'edaweda na oveja e beek'ee bi pirā, eujā ai ik'aawa p'oo bi mīda, mágara mia k'await'ee wāara pia jaradak'a mi k'ap'ia israelitaarā k'aripait'ee.”

³⁸Māga paji. Gedeón p'irabaik'āri māik'aapa ma oveja e ak'inak'āri, beek'ee baji. P'uuyak'āri, vaso aba ipuru ataji ma p'ārik'ua baaida paniapa.

³⁹Māga paji mīda, Gedeonpa pia ijāa–e paji Tachi Ak'ōrepa jarada. Mapa Tachi Ak'ōremaa mājaji: “Mi ome k'iraunaapáde aji, mia waya iidiru pirā. Mamīda mia k'inia bi pia waya ne–inaa ak'ipimerā mimaa. Ma t'ēepai waa iidi–e pait'ee. Írá k'inia bi ma oveja e p'oo beemerā, p'ārik'ua baaida paniapa eujā beek'ee bi mīda.”

⁴⁰Tachi Ak'ōrepa māga ooji. Ai norema ma oveja e p'oo baji. Mamīda eujā ai ik'aawa beek'ee jēra baji.

Gedeonpa Madiandepemaarā p'oyaada

7 ¹Ai norema idatipodopa Gedeón, ichiaba t'ijarapatap'edaa Jerobaal, ichi eere p'anadap'edaarā ome wājida pania poátri uchua bi Jarod

^d 6.32 Hebreo pedeede Jerobaal jara k'inia bi 'Baal ichi itu chōoi.'

apatap'edaamaa. Mama k'äijida. Madián pidaarã ai wãteik'a eere p'anajida eujã jewedaade, Moré ee k'arraya.

²Israelitaarã mama p'anide Tachi Ak'õrepa Gedeonmaa mägaji: “Pia soldaarã audú chok'ara p'e iru bida aji. Parã Madián pidaarã ome chõonadap'eda, p'oyaadak'ãri, audua p'anedariit'ee, pãchi juadoopa p'oyaajida jiak'aapa. ³Mapa soldaarãmaa nãga jaranãji: ‘Chi waawee–idaa bi wãipia bi ichi temaa.’”

Gedeonpa mãga ooji. Veintidós mil ãpítee wãjida ãchi temaa. Diez mil soldaarã p'aneejida. ⁴Mamída Tachi Ak'õrepa Gedeonmaa mägaji: “At'ãri audú chok'ara p'ani. Æra atepãde aji, pania poãtri uchía bima pania tode. Mama mia pimaa k'awapiit'eeda aji, chisãgãrãta pi ome wãdaipia bi chõode.”

⁵Gedeonpa mãga ooji. Ma pania paraa bimã p'anide Tachi Ak'õrepa mägaji: “Awara bipãde aji, chi juade pania torutaarã usapa seneparik'a. Ichiaba awara bipãde aji chi bedabairutaarã it'aipa todait'ee.”

⁶Tonadak'ãri, imik'ãraarã trescientos juade tojida usapa seneparik'a. Apemaarã bedabaidap'eda, it'aipa tojida. ⁷Mãpai Tachi Ak'õrepa Gedeonmaa mägaji: “Jã imik'ãraarã trescientos ome mia israelitaarã k'aripait'ee pi k'ap'ia. Madián pidaarã parãmaa jõpiit'ee. Apemaarã soldaarã pëipãde aji, ãchi temaa.”

⁸Gedeonpa mãga ooji. Mamída ma soldaarã pëi naaweda, Gedeonpa p'e ataji ãchi chok'o, p'ak'a cacho jãwaapata ome. Gedeón beeji Ak'õrepa jirit'erada trescientos soldaarã ome aupai. Ee bide ãchi k'ãipata oojida. Jõdee ma Madián pidaarã eujã jewedaade ãra edaik'a eere p'anajida.

⁹Ma ewate p'ãrik'ua Tachi Ak'õrepa Gedeonmaa mägaji: “P'irabaidapãde aji, mãik'aapa wãdapãde aji, jã Madián pidaarã ome chõode. Mia parãmaa ãchi p'oyaapiit'ee. ¹⁰Waawee bi pirã ãra ome chõonait'ee, wãpãde aji, ãchi p'animã pi mimiapari Furá ome. ¹¹Æchia jara p'ani ùridapãde aji. Mãgã pi ãra ome chõo k'inia bait'ee.”

Mãpai Gedeón wãji ichi mimiapari Furá ome. Panajida Madiandepema soldaarã p'anadap'edaa k'ait'a, jãpataarã p'anadap'edaamã. ¹²Madián pidaarã, amalecitaarã, oriente eere p'anapatap'edaarã awara–awaraa p'anajida ma eujã jewedaade. Cho–k'ara p'anajida sisiirã cho–k'ara chepatak'a tachi ne–uu k'o chedak'ãri. Camello audú chok'ara iru p'anajida, ipu tau nãusaa p'usa ide paraaparik'a. ¹³Gedeón mãirã k'ait'a panak'ãri, ùriji soldaarã pedee para bi. Abaapa awaraamaa ichia k'ãimok'araada nepirãmaa baji. Mägaji:

—K'ãimok'araajida aji, pan cebadadee ooda ee bideepa namaa pirabai cheru. Pachek'ãri te ne–edee oodamã, ma te t'et'aajida aji.

¹⁴Mãpai chi k'õp'ãyopa mägaji:

—Jãgí k'ãimok'araada jara k'inia bida aji, Israelita Joás warra Gedeón cheru tachi jõt'aade. Tachi Ak'õrepa tachi Madián pidaarã tachi ome nipapataarã paara Gedeonmaa p'oyaapiit'eeda aji.

¹⁵ Gedeonpa māga ūrik'āri, o-īapa it'aa t'īji gracias jarait'ee Tachi Ak'ōremaa. Maap'eda wāji israelitaarā p'anadap'edaamaa māik'aapa māgaji:

—¡P'irabáiti! Wādama aji, Madián pidaarāmaa Tachi Ak'ōrepa tachimaa āra p'oyaapiit'ee perā.

¹⁶ Aramata ma soldaorā trescientos t'ooma ōpeede t'ooji. Māpai āra chaachaa teeji p'ak'a cacho chok'o ome. Ma chok'o chaa edajāde ĩpirā iru baji. ¹⁷ Māpai māgaji:

—Mi panak'āri tachi k'īra unuamaa iru p'anapataarā p'anapata k'īraik'a eere, mimaa ak'idapāde māik'aapa mia ooruk'a oodapāde aji. ¹⁸ Mi ome wārutaarāpa p'ak'a cacho chaadak'āri, parāde auk'a chaadapāde aji. Māimisa nāga golpe biadapāde aji: '¡Chōodāma Tachi Ak'ōre pari māik'aapa Gedeón pari!'

¹⁹ Māga jarap'eda, Gedeón ichi soldaorā cien ome wājida Madián pidaarā p'anadap'edaa k'īraik'a eeree. Esapite pak'āri, Madián pidaarā ĵiapataarā t'erabaipata hora pak'āri, Gedeón ome p'anadap'edaarāpa p'ak'a cacho chaajida māik'aapa ma chok'o juade anipapata ārik'oojida. ²⁰ Ma t'ooma ōpeerāpa auk'a p'ak'a cacho chaajida māik'aapa auk'a chok'o ārik'oojida. Juabipa ĩpirā k'oo ateejida. Jōdee juarapa p'ak'a cacho ateejida. Golpe biapachda: “¡Chōodāma! ¡Chōodāma Tachi Ak'ōre pari māik'aapa Gedeón pari!” ²¹ israelitaarā k'āiwee p'aneejida ma Madián pidaarā wap'īra iru p'anadap'edaamāi. Māga nide Madián pidaarā p'erak'oodachida māik'aapa ĵichoodachida. ²² Ma trescientos israelitaarāpa p'ak'a cacho chaa jōni misa, Tachi Ak'ōrepa Madián pidaarā āchi pitapai chōo para beepiji. Jīchoo wājida Bet Sitá parumaa. Zeradeepa uchiada ode wājida Abel Mejolá eujā i parumaa, Tabat punto ik'aawa.

²³ Māpai Gedeonpa jara pēiji Neftalideepa uchiadap'edaarā, Aserdeepa uchiadap'edaarā māik'aapa Manasedeepa uchiadap'edaarā soldaorāmaa, ma Madián pidaarā t'ēe wādamerā peede. ²⁴ Ichiaba jara pēiji Efraindeepa uchiadap'edaarā soldaorāmaa uchia chedamerā ee jēra bideepa auk'a chōode ma Madián pidaarā ome māik'aapa āra nidamerā Jordán to sīapata bimāi, āra padai naaweda. Māga oojida. ²⁵ Ārapa Madiandepema poro waibiarā omé jita atajida. Māgiirā t'ījarapachida Oreb māik'aapa Zeb. Oreb peejida peña badamāi. Mapa mama Peña de Oreb apata. Zeb peejida uva piart'ipatamāi. Mapa mama Zeb apata. Madián pidaarā jerek'oodap'eda, Oreb māik'aapa Zeb poro t'iap'edap'edaa ateejida Gedeón Jordán to k'īraik'a eere badamaa.

Gedeón eere p'anadap'edaarāpa Madiandepema reyrā jita atadap'edaa

8 ¹ Chōodap'edaa t'ēepai Efraindeepa uchiadap'edaarā soldaorā k'īrau p'aneejida Gedeón ome, ai naaweda irua āchi t'ī pēi-e pada perā auk'a chōode chedamerā. ² Mamīda irua āramaa māgaji:

—Parã Efraindeepa uchiadap'edaarãpa ne–inaa pipiara oojidada aji, tai Abiezerdeepa uchiadap'edaarã k'ãyaara. ³Tachi Ak'õrepa parã juade baaiji Madiandepema poro waibiarã Oreb, Zeb ome. Parãpa mãirã jita atadak'ãri, ne–inaa pipiara oojidada aji, mia ooda k'ãyaara.

Ma Efraindeepa uchiadap'edaarãpa mãga ũridak'ãri, waa k'ĩrau p'anada–e paji.

⁴Gedeón chi soldaorã trescientos ome Jordán to sãjida ma Madián pidaarã t'ëe wãdait'ee. Mãga oojida audú juatau wëe nipadap'edaa mãda.

⁵Sucot p'uurude panadak'ãri, Gedeonpa ma p'uuru pidaarãmaa iidiji:

—Tai chupiria k'awaadapãde aji, mãik'aapa chik'o teedapãde aji, tai audú juatau wëe p'anadairã. Tai wãdada aji, Madián pidaarã reyrã Zeba, Zalmuna t'ëe.

⁶Mamãda ma p'uuru pidaarã poro waibiarãpa p'anaujida:

—Parãpa Zeba, Zalmuna ome waide jita atada–e p'anita, ¿sãap'eda taipa parãmaa chik'o teedayama? ajida.

⁷Gedeonpa p'anauji:

—Mãgara Tachi Waibiapa Zeba, Zalmuna ome mimaa jita atapip'eda, jãpítee chedait'ee parã p'uuru jõt'aade!

⁸Mamãik'aapa ãchi wãjida Penuel p'uurudee auk'a chik'o iidide.

Mamãda ma p'uurudepemaarãpa ichiaba teeda–e paji. ⁹Mapa Gedeonpa ãchimaã mãgaji:

—¡Madián pidaarã p'oyaadap'eda, ãpítee chedait'eeda aji, na p'uurudepema torre t'et'aade!

¹⁰Mãimisa rey Zeba rey Zalmuna ome Carcor p'uurude p'anajida soldaorã quince mil ome. Mãgapai chok'ai uchijida ma oriente eerepemaarã ciento veinte mil soldaorã k'iniik'oodap'edaa perã.

¹¹Gedeón ichi eere p'anadap'edaarã ome pania wëe bi eujã ik'aawa bada ode wãjida. Ma o Noba, Jogbeha oriente eere baji. Ma chok'ai p'anedap'edaarã atu p'anide ãra ome chõonajida. ¹²Rey Zeba rey Zalmuna ome jirabodojida. Mamãda Gedeonpa ëp'e atanaji. Mãga unudak'ãri, soldaorã ma reyrã jua ek'ari p'anadap'edaarã p'erak'oodachida mãik'aapa jichoodachida.

¹³Ma chõoda Heres apata ee jëra bi esãjãk'a wãyaapari ode p'oyaadap'edaa t'ëepai, Gedeón ãpítee cheji. ¹⁴Ma chewãdade Sucot p'uurudepema k'ũtrãa jita atajida mãik'aapa iidijida irua Sucot p'uurudepema poro waibiarã t'ĩ jaramerã. Mãpai mãgipa Gedeonmaa t'ĩ setenta y siete p'ã teeji. ¹⁵Maap'eda Gedeón wãji Sucot p'uurudee mãik'aapa ma p'uurudepemaarãmaa mãgaji:

—¿K'irãpa p'anik'ã aji, parãpa mi oo iru p'anadap'edaa tai rey Zeba, rey Zalmuna t'ëe wãdak'ãri? ¿K'irãpa p'anik'ã aji, tai nama audú juatau wëe nipadak'ãri, parãpa chik'o teeda–e padap'edaa taipa ma reyrã at'ãri jita atada–e p'anadap'edaa perã? ¡Ak'idapãde! aji. ¡Nama iru p'anida! aji.

¹⁶Māpai Gedeonpa ma pania wēe bi eujādepema pak'uru ne–iiri bee jua t'iap'e atanaji māik'aapa māgipa Sucot p'uurudepema poro waibiarā wik'ooji. ¹⁷Ma t'ēepai wāji Penuel p'uurudee māik'aapa ma p'uurudepema torre t'leepit'aaji. Ichiaba ma p'uurudepemaarā peek'ooji. ¹⁸Māga oodap'eda, Gedeonpa iidiji ma rey Zebamaa māik'aapa Zalmunamaa:
—¿Sāga p'anajidama aji, ma imik'īraarā parāpa Tabor eede peedap'edaa?

Ārapa p'anaujida:

—Pik'a māik'aapa rey warrarāk'a p'anajidada ajida.

¹⁹Māpai Gedeonpa golpe pedeeji:

—¡Parāpa mi ipemaarā peek'oojidada! aji. Tachi Ak'ōre k'irapite mia nāga jara bi. Parāpa mi ipemaarā peeda–e p'anadap'edaa paara, mia auk'a parā peepi–e pak'aji.

²⁰Aramata Gedeonpa māgaji chi warra naapema Jetermaa:

—¡Āchi omeeweda peek'oopáde! aji.

Mamīda Jéter audú k'ūtrāa pada perā, waaweepa ichi espada ēt'a–e paji. ²¹Māga unudak'āri, Zebapa, Zalmuna ome Gedeonmaa māgajida:

—¡Pichi juadoopa tai peepáde aji, pi wāara sōcharra bi pirā, jōmaarāpa jarapatak'a!

Māpai Gedeonpa āchi peek'ooji. Ma t'ēepai atanaji collar pi–ia āchi camello otaude jī beeda. ²²israelitaarāpa unudak'āri Gedeonpa ma rey omé peeda, māgajida:

—Pia tai k'aripa atada perā Madián pidaarā juadeepa, k'inia p'anida ajida, pi, pideepa uchiadait'eerā tachi poro waibiarā p'aneedamerā.

²³Mamīda Gedeonpa p'anauji:

—Mi parā poro waibia pa–e, mi warrarā jida, Tachi Ak'ōreta tachi poro waibia pipiara bairā. ²⁴Aba mia k'inia bida aji, k'īirideepema nēedee, tachia jāri atadap'edaa.

Israelitaarā k'īra unuamaa iru p'anapatap'edaarā soldaarāpa māgee k'īirideepema jīpachida ma pania wēe bi eujāde p'anapatap'edaa perā.

²⁵Māpai israelitaarāpa p'aru eujāde t'ō bidap'eda, ma k'īirideepema jāri atadap'edaa mama p'e bijida. Māpai Gedeonmaa māgajida:

—Pi net'aa nama p'anida ajida.

²⁶Ma jōmaweda chaadak'āri, perā diecinueve kilo baji, juasiada–ee māu pi–ia jīpatap'edaa, āchi camello otaude jīpipatap'edaa māik'aapa p'aru p'up'uchia pi–ia Madián pidaarā reyrāpa iru p'anadap'edaa. ²⁷Ma nēedee Gedeonpa ooji chalecok'a efod apata; māgí t'ūade jīpata. Māgí efod biji ichi p'uuru Ofrade. Mamīda israelitaarāpa ai k'irapite it'aa t'ī p'aneejida. Māgá ma net'aa ooda k'aurepa Gedeonpa israelitaarā k'achiade baaipiji, ichideerā paara.

²⁸Māga paji israelitaarāpa Madián pidaarā p'oyaadap'edaa. Maadamāiipa Madián pidaarā juatau mak'īara wēe p'aneejida israelitaarā

jua ek'ari. Cuarenta año wāyaaru misa māik'aapa Gedeón chok'ai bi misa, israelitaarā k'āiwee p'anapachida.

Gedeón jai-idaada

²⁹Ma t'ēepai Gedeón ichiaba t'ijarapatap'edaa Jerobaal ichi temaa wāji. ³⁰Wēraarā chok'araa ome warrarā setenta ooji. ³¹Ichiaba Siquén p'uurudepema wēra k'āipari iru bada ome warra ooji. T'ī bijida Abimélec.

³²Gedeón chonaa pak'āri, jai-idaaji. Iajida chi ak'ōre Joás iadap'edaamāi Ofra p'uurude; ma p'uurude p'anapatap'edaa perā Abiezerdeepa uchiadap'edaarā.

³³Gedeón jai-idaada t'ēepai israelitaarāpa Tachi Ak'ōrede ijāa amaajida, ak'ōre waibia apata Baalde waya ijāadait'ee. Āchia jirit'erajida ak'ōre waibia Baal Beritde ijāadait'ee. ³⁴K'īra atuajida Tachi Ak'ōrepa ooda āchi k'aripait'ee āchi k'īra unuamaa iru p'anapatap'edaarā juadeepa māik'aapa āchi ik'aawa p'anapatap'edaarā juadeepa. ³⁵Ma awara israelitaarāpa Gedeondeerā pia ak'idak'aa paji, irua āchi k'aripaji mīda.

Abimélec israelitaarā poro waibia pada

9 ¹Gedeón, ichiaba t'ijarapatap'edaa Jerobaal jai-idaada t'ēepai, chi warra Abimélec Siquén p'uurudee wāji chi nawe bapatamaa pedeede chi nawe ēreerā ome. Māgaji:

²—Parā mi ēreerā perā, chupiria iidi k'inia bi pedeedamerā na Siquendepemaarā ome mi pari. Pia-e bida aji, Jerobaal warrarā setenta parā poro waibiarā p'anadamerā. Piara bida aji, poro waibia a-pai iru p'anapataadait'ee.

³Abimélec āchi ēreerādepema pada perā, iru eere t'ijujida māik'aapa Siquén p'uuru pidaarāmaa māga jaranajida. ⁴Ma awara p'arat'a tau setenta adap'eda āchi ak'ōre waibia Baal Berit tedepema, Abimelecmaa teejida. Ma p'arat'apa irua jiriji chīara peepataarā ichi ome nipapataadamerā. ⁵Māpai māirā ome Ofra p'uurudee wāji. Māgí p'uuru chi ak'ōre bapariida p'uuru paji. Mama Abimelecpa ma chīara peepataarā ome Jerobaal warrarā setenta peek'oojida māu choma bimāi. Aba chi t'ēepema Jotanta chok'ai uchijai mirudaida perā. ⁶Maap'eda Siquén p'uurudepemaarā Bet Miló p'uurudepemaarā ome Siquendee chedap'eda, encina pak'uru bimāi chip'edachida, māu awara bida āchi ak'ōre waibia apata-it'ee ik'aawa. Mama p'anide Abimélec āchi rey bijida.

⁷Jotanpa māga k'awa atak'āri, Guerizín ee bidee wāji. Mamāik'aapa golpe biaji ma see jōnadaarāpa ichi pedee ūridamerā. Māgaji:

“¡Pia ūrítí Siquén pidaarā! Māgara Tachi Ak'ōrepa parā pedee ūriyada aji.

⁸“Ewari aba pak'uruurā seedachida rey bi k'inia p'anadap'edaa perā. Maperā iidijida olivo pak'urumaa iru āchi rey beemerā. ⁹Mamīda irua

k'inia–e paji, āchi rey beeda paara eperāarāpa ichi nejōdeepa waa aceite atada–e pak'ajida perā. Ma aceite tee k'inia baji eperāarā k'aripait'ee māik'aapa ārapa primiciak'a teedamerā Tachi Ak'ōremaa.

¹⁰“Māpai ma pak'uru see jōnadap'edaarāpa higueraamaa iidijida āchi rey beemerā. ¹¹Mamīda ma higueraapa k'inia–e paji, āchi rey beeda paara eperāarāpa ichi higojō k'ū–ūa waa k'oda–e pak'ajida perā.

¹²“Māpai ma pak'uru see jōnadap'edaarāpa uva k'arramaa iidijida āchi rey pamerā. ¹³Mamīda ma uva k'arrapa k'inia–e paji, āchi rey beeda paara ichi nejōdee eperāarāpa vino waa ooda–e pak'aji perā māik'aapa ma vino k'aurepa eperāarā Tachi Ak'ōre ome o–īadaipata perā.

¹⁴“Māpai ma pak'uru see jōnadap'edaarāpa pak'uru ne–iiri–idaamaa iidijida āchi rey pamerā. ¹⁵Ma pak'uru ne–iiri–idaa bipa ijāaji. Maap'eda māgaji: “Parāpa wāara k'inia p'ani pirā mi para rey beemerā, parā jōmaweda mi jua ek'ari p'aneedaipia bida” aji. “Mamīda mi k'iniada–e p'ani pirā, mideepa t'ipitau uchiat'eeda aji, parā, Libanodepema pak'uru paara paa jōt'aait'ee.”

¹⁶Māga nepirip'eda, Jotanpa māgaji: “Írá mia parāmaa ne–inaa iidi k'inia bi. ¿Pia oojidak'ā aji, Abimélec rey papidak'āri? ¿Pia oojidak'ā Jerobaal éreerā ome, irua pia ooda pari parā k'aripak'āri? ¹⁷Mi ak'ōre piuk'aji para Madián pidaarā juadeepa k'aripa bi misa. Mamīda k'aripa k'inia baji. ¹⁸Ma ooda pari parāpa iru éreerāmaa ne–inaa pia oodai k'āyaara, k'achiata oojida. Iru warrarā setenta peepik'oojida māu choma bimāi. Ma awara Abimélec pāchi rey papijida, iru Jerobaal wēra k'āiparideepa uchiada mīda. Māga oojida Abimélec pāchi éreerā perā chi nawe eereepa. ¹⁹Mamīda mia parāmaa nāga jara k'inia bi. Parāpa Jerobaal éreerāmaa ne–inaa pia oojida pirā Abimélec pāchi rey papidak'āri, māgara iru ome pia p'anapatáati. ²⁰Mamīda Jerobaal éreerāmaa pia ooda–e paji pirā, māgara Abimelecpa parā Siquendepemaarā Bet Milodepemaarā ome jōpiipia bi, t'ipitau pa ne–inaa paa jōparik'a. Ichiaba parāpa iru auk'a jōpidaipia bi.

²¹Māga jarap'eda, Jotán jirabodoji. Ber p'uurude banaji, chi ipema Abimélec waawee bada perā.

²²Israelitaarā Abimélec jua ek'ari p'anapachida año opee wāyaaru misa. ²³Mamīda Tachi Ak'ōrepa Siquén p'uurudepemaarā t'āri k'achia papiji Abimélec ome, iru jua ek'ari waa p'ana k'inianaadamerā. ²⁴Māga ooji Abimelecpa Jerobaal warrarā setenta peepida k'aurepa māik'aapa ma Siquendepemaarāpa iru k'aripadap'edaa k'aurepa. ²⁵Abimélec jua ek'ari p'ana k'iniada–ee p'anadap'edaa perā, Siquendepemaarā ūk'uru mēe mirupachida chi ode wāyaarutaarā net'aa chia atadait'ee, eperāarāpa iru poro waibia k'achia adamerā. Mamīda Abimelecpa k'awa ataji.

²⁶Ewari aba Ébed warra Gaal ba cheji Siquén p'uurude ichi ipemaarā ome. Ma p'uurudepemaarā k'ūra ataji ichi pipiara ak'idamerā āchi poro

waibia k'āyaara. ²⁷Ma p'uurudepemaarā āchi uva k'āidee wājida uva p'ede vino oodait'ee fiesta waibia oo k'inia p'anadap'edaa perā ma eperā Gaal-it'ee. Āchi ak'ōre waibia apata tede nek'omaa p'anide māik'aapa tomaa p'anide, Abimélec āpite ik'achia pedee p'anejida. ²⁸Māga nide Gaalpa mājaji: “¿K'aima aji, Abimélec tachi poro waibia pamerā ichi k'aripapari Zebul ome? ¿Jā Abimélec Jerobaal wēra k'āiparideepa uchiada-ek'ā? aji. ¿Sāap'eda tachi Siquén p'uurudepemaarā esclavoorāk'a p'anapatama āra jua ek'ari? Jā Abimélec jua ek'ari p'anapataadai k'āyaara p'anapataadaipia bi tachi p'uuru ooda Jamordeepa uchiadap'edaarā jua ek'ari. ²⁹¡Mita parā poro waibia pada paara, jā Abimélec jua ek'ariipa uchiak'aji!” Māpai mājaji: “Abimélec, ¡pichi soldaorā p'e atāji māik'aapa tai ome chōo chéji!”

³⁰Siquén p'uurudepemaarā poro waibia Zebulpa k'awa atak'āri Gaalpa māga jara ni, audú k'īraudachi. ³¹Abimélec Aruma p'uurude bada perā Zebulpa irumaa nāga jara pēiji: “Ébed warra Gaal ichi ipemaarā ome nama p'anida aji. Na p'uurudepemaarā k'ūra wāda pī jua ek'ari waa p'ananaadamerā. ³²Mapa pichi soldaorā p'e atap'eda, p'ārik'ua chéti māik'aapa p'uuru k'ait'a miru p'anéeti. ³³Tap'eda pak'āri, ak'ōrejīru uchiak'āri, na p'uurudepemaarā ome chōo chéti. Jā Gaal ichi eere p'aniirā ome chōode uchiadak'āri, āra ome pichia oo k'iniata óoji.”

³⁴Māgā Abimélec ichi soldaorā ome p'ārik'ua uchiadap'eda, Siquén p'uuru k'ait'a miru p'ana chejida. T'ooma k'imariide t'oojida. ³⁵Gaal ma p'uuru t'ūpatadeepa uchiak'āri ichi eere p'anadap'edaarā ome, Abimélec ichi eere p'anadap'edaarā ome auk'a uchijida āchi mirudap'edaamāiipa. ³⁶Māirā unu atak'āri, Gaalpa Zebulmaa mājaji:

—¡Ak'ipáde! aji. ¡Soldaorā eedeepa namaa cheruta!

Mamīda Zebulpa mājaji:

—Māga-eda aji. Pia ma ee jaureta eperāarāk'a unu bida aji.

³⁷Mamīda Gaalpa mājaji:

—¡K'omoo apata eujādeepa ichiaba uchia cherutada aji, māik'aapa awaraarā cheruta ne-inaa p'asapari jarapataarā pak'uru apatadeepa!

³⁸Māpai Zebulpa mājaji:

—¡Īrara sí pedee páde aji, pedee-idaa bi! ¡Piata jaraji tachi Abimélec jua ek'ari p'anapataadaik'araa bi iru esclavoorāk'a! ¡Jāma cheruta soldaorā pia ek'ariara p'anida adaarā! ¡Āchi ome chōonāji!

³⁹Māpai Gaal Siquén pidaarā ichi eere p'anadap'edaarā ome uchijai chōode Abimélec eere p'anadap'edaarā ome. ⁴⁰Mamīda Abimelecpa Gaal t'ēe wāk'āri, iru jirabodoji. Ma p'uurudepema puerta t'aide eperāarā chok'ara piujida ma chōodap'edaa k'aurepa. ⁴¹T'ēepai Abimélec waya banaji Aruma p'uurude. Māpai Zebulpa Siquén p'uurudeepa Gaal ichi ipemaarā ome jērek'ooji.

⁴²Ai norema Siquén p'uurudepemaarā ūk'uru uchijida p'uurudeepa taawa āchi ne-uu k'āide mimiade. Abimelecpa māga k'awa atak'āri,

43 ichi soldaarã t'ooma õpeede t'ooji mãik'aapa mãirã miru p'aneejida p'uuru pidaarã wãyaapata ode. Mama ma p'uurudepemaarã ome chõojida. 44 Abimelecpa ichi ome nipadap'edaarã ome p'uurudepema puerta jãanajida apemaarãpa ma p'uurudepemaarã taawa p'anadap'edaarã peek'ooruta misa. 45 Ma ewate Abimélec ichi eere p'anadap'edaarã ome chõomaa p'aneejida Siquendepemaarã ome mãik'aapa ãra p'oyaaajida. P'uurude p'anadap'edaarã paara peek'oojida mãik'aapa ma p'uuru jõt'aajida. T'ëepai t'ã p'ojida ma p'uurude mama ne-inaa apida t'ononaamerã.

46 Migdal Siquén p'uurudepemaarãpa k'awa atadak'ãri Abimelecpa ooda Siquende, ãchi mirunajida ãchi ak'õre waibia El Berit te waibia murallapa t'iak'au badade. 47 Mamïda Abimelecpa k'awaak'ãri ãchi jõmaweda mama see jõni, 48 wãji ichi eere p'anadap'edaarã ome. Zalmón eedee. Mama panadak'ãri, Abimelecpa pak'uru jua chaarapa t'iap'e atap'eda ichi ik'iade jira ataji mãik'aapa jaraji ichi ome nipadap'edaarãmaa auk'a oodamerã. 49 Pak'uru jua chok'ara t'iap'e atadap'eda, Abimélec t'ëe wãjida ma pak'uru jua ome ãchi ik'iade. Ma te waibia murallapa t'iak'au bimãï panadak'ãri, ma pak'uru jua jõmaweda ma te ãuk'idaa p'e nĩbidap'eda, t'ipitaupa k'oopat'aajida. Mãgã ma Migdal Siquén p'uurudepemaarã jõmaweda peek'oojida. Eperãarã mil paji, imik'ĩraarã, wẽraarã paara.

50 Ma t'ëepai Abimélec wãji Tebes p'uurudee mãik'aapa ma p'uuru pidaarã ome chõop'eda, p'oyaaaji. 51 Ma p'uuru jãde torre baji. Aide p'uuru pidaarã jõmaweda mirunajida; imik'ĩraarã, wẽraarã paara. Ma torredpema puerta pia jãa nĩbidap'eda, aide it'aa wãjida mama Abimélec eere p'anadap'edaarãpa peek'ooda-e pai jãak'aapa. 52 Mamïda Abimelecpa ma torredpema puerta t'aide pak'ãri, t'ipitaupa k'oopat'aait'ee paji. 53 Mãga nide wẽrapa k'ũruma mãu it'ĩipa bat'at'aak'ãri, Abimélec poro ãri baai cheji. Mãgã iru poro t'oop'edachi. 54 Piu wãk'ãri, Abimelecpa ichi arma anipapari t'ĩji mãik'aapa mãgaji: “Pichi espada ãt'a atap'eda, mi peet'aapãde aji. K'inia-e bi jaradamerã wẽrapa mi peeji.” Mãpai chi mimiaparipa sut'aaji espadapa. Mãgã piuji. 55 israelitaarãpa Abimélec piu baibi unudak'ãri, ãchi te chaa wãjida.

56 Mãgã Tachi Ak'õrepa Abimelecmaa k'achia ooji irua chi ak'õremaa k'achia ooda pari, iru warrarã setenta peek'ook'ãri. 57 Tachi Ak'õrepa ichiaba Siquén p'uurudepemaarãmaa k'achia ooji, ãchia k'achia oopatap'edaa pari. Irua mãga ook'ãri, uchijai Jerobaal warra Jotanpa pedee k'achia jaradak'a ãramaa, Abimelecmaa paara.

Tola, Yaír ome israelitaarã poro waibiarã pada

10 1 Abimélec piuda t'ëepai Isacardeepa uchiada t'ĩjarapatap'edaa Tolapa israelitaarã k'aripaji. Mãgã Dodó ãichak'e paji; Fúa warra.

Tola bapachi Samir p'uuruude, Efraindeepa uchiadap'edaarã eujãdepema ee jëra bimã. ²Veintitrés año wãyaarude Tola israelitaarã poro waibia paji. Jai-idaak'ãri, Samirde iajida.

³Ma t'ëepai veintidós año wãyaarude Galaad eujãdepema t'ijarapatap'edaa Yaír israelitaarã poro waibia paji. ⁴Jairpa warrarã treinta iru baji. Ma chaachaa burro batau k'awaa p'anajida mãik'aapa ma Galaad eujãde p'uuru ãchi jua ek'ari iru p'anajida. Maperã ma p'uuru treinta “Yaír p'uuru” apata.

⁵Yaír jai-idaak'ãri, Camonde iajida.

Israelitaarã Amón pidaarã jua ek'ari p'anadap'edaa

⁶Mamãda israelitaarãpa waya ne-inaa k'achia oo p'aneejida Tachi Ak'õre k'irapite. It'aa t'ipachida ak'õre waibia apatap'edaa Baalmaa, Astartemaa mãik'aapa nãgí eujãdepemaarã ak'õre waibia apatap'edaamaa: Siria, Sidón, Moab, Amón, filisteorã ak'õre waibia apatap'edaamaa paara. Tachi Ak'õrede ijãa amaajida mãik'aapa irumaa it'aa t'í amaajida. ⁷Maperã Tachi Ak'õre ãra ome k'íraudachi mãik'aapa ãra p'oyaapiji filisteorãmaa, Amón pidaarãmaa. ⁸Maadak'ãriipa dieciocho año wãyaarude filisteorãpa Amón pidaarã ome israelitaarã k'achia iru p'anapachida ãchi jua ek'ari. Mãga iru p'anapachida chi Galaad eujãde p'anapatap'edaarã, Jordán to k'íraik'a eerepema amorreorã eujãde p'anapatap'edaarã paara. ⁹Maapai ma Amón pidaarã Jordán to ichiaba sijida chõodait'ee Judadeepa uchiadap'edaarã ome, Benjamindeepa uchiadap'edaarã ome mãik'aapa Efraindeepa uchiadap'edaarã ome. Maperã israelitaarã chupiria p'anajida. ¹⁰Mãga nide Tachi Ak'õremaa chupiria iidijida. Mãgajida: “Tachi Ak'õre Waibia, taipa pi k'irapite k'achia oopatada ajida. Pide ijãa amaajida it'aa t'ínadait'ee awaraa ak'õre waibia apataarãmaa.”

¹¹Mãpai Tachi Ak'õrepa p'anauji: “Parã nãgí p'uuru pidaarã juade k'achia p'anapachida: Egipto pidaarã, amorreorã, Amón pidaarã, filisteorã, ¹²sidoniorã, amalecitaarã, Madián pidaarã juade paara. Mãgíirã jua ek'ari p'anadak'ãri, mimaa chupiria iidipachida. Mãpai mia parã k'aripapachi. ¹³Mamãda parã mide ijãa amaajida waya ijãadait'ee awaraa ak'õre waibia apatade. Maperã mia parã waa k'aripa k'inia-e bi. ¹⁴Iidinadapáde aji, pãchi ak'õre waibia apata jirit'eradap'edaamaa. ¿Jãgíirãpa parã k'aripadait'ee-ek'ã?” aji.

¹⁵Mãpai israelitaarãpa Tachi Ak'õremaa mãgajida: “Wãara taipa p'ek'au k'achia oopata. Tai miapi k'inia bi pirã, miapipáde aji. ¡Mamãda írã tai k'aripapáde!” ajida. ¹⁶Mãga jaradap'eda, ma ak'õre waibia apata iru p'anadap'edaa ãrik'oojida waya it'aa t'ípataadait'ee Tachi Ak'õremaa. Mãga unuk'ãri, Tachi Ak'õre waa p'oyaa choo-e paji ãra audú chupiria chitoonadap'edaa perã.

¹⁷Maapai Amón pidaarã chip'edachida Galaad eujãde. Jõdee israelitaarã chip'edachida Mizpade. ¹⁸israelitaarã, chi Galaad eujãde p'anapatap'edaarãpa pedeeteejida Amón pidaarã p'oyaaru ãchi poro waibia papidait'ee.

Jefté israelitaarã poro waibia pada

11 ¹Jefté chõo k'awaa bapachi. Iru Galaad eujãdepema paji. Chi nawe prostituta paji. Jõdee chi ak'õre t'ijarapachida Galaad. ²Ma eperãpa ichi wëra ome awaraa warrarã iru baji. Ma warrarã tawara p'aneedak'ãri, Jefté ãchi tedee pa jëret'aajida. K'iniada–e paji irua chi ak'õre net'aa jãmerã awaraa wëradeepa uchiada perã. ³Mãgã Jefté jirabodoji ichi ipemaarã waidoopa. Banaji Tob eujãde. Mama bide chõoyaa beerã ome nipa beejì.

⁴Taarã pak'ãri, Amón pidaarãpa israelitaarã ome chõo chejida. ⁵Mapperã Galaad eujãdepema poro waibiarãpa jara pëjjida Jefté Tob eujãdeepa chemerã ãchi k'aripade. ⁶Ma pëidap'edaarã panadak'ãri, Jeftemaa mägajida:

—Chepãde ajida, tai k'aripade. K'inia p'anida aji, pi tai soldaorã poro waibia pamerã Amón pidaarã ome chõodait'ee perã.

⁷Mamãda Jeftepa p'anauji:

—¿Parãpa mi ak'õre tedee pa jëret'aada–e pajik'ã? aji. ¿Parãpa mi k'ira unuamaa iru p'ani–ek'ã? ¿Írã parã nepirade p'anadairã, mi ata chejida–ek'ã? aji.

⁸Ma Galaaddepemaarãpa p'anaujida:

—Wãarapi. Tai nepirade p'anadairã pi ata chejidada ajida. K'inia p'ani pi chemerã tai k'aripade. Amón pidaarã ome jura chõodait'ee. Pi Galaad eujãdepemaarã poro waibia papi k'inia p'anida ajida.

⁹Mãpai Jeftepa mägaji:

—Wãara k'inia p'ani pirã mi Amón pidaarã ome chõode wãmerã, mägara mi wãi. Tachi Ak'õrepa mãirã mimaa p'oyaapiru pirã, mi parã poro waibia pait'eeda aji.

¹⁰Ma israelitaarã poroorãpa p'anaujida:

—Mãga oodait'ee pi Tachi Ak'õre k'irapite jaradap'edaa perã.

¹¹Mãpai Jefté wãji ãchi ome. Æchi p'uurudepemaarãpa iru ãchi poro waibia papijida. Mizpade pak'ãri, Jeftepa Tachi Ak'õre k'irapite waya jaraji ichia naaweda jaradak'a. ¹²Maap'eda nãga jara pëjji Amón pidaarã reymaa: “¿Sãap'eda pi chõo che k'inia bima aji, michi auk'aarã ome? ¹³Reypa ma pëidaarãmaa p'anauji: “Parã israelitaarã Egipto eujãdeepa uchiadak'ãri, tai eujã jãri ata wãjida Arnón todeepa Jaboc to parumaa, Jordán to parumaa. Írã waya téeti mimaa. Mägara chõoda–ee p'anapataadait'ee.”

¹⁴Mãga ùrik'ãri, Jeftepa awaraa pedee jara pëjji Amón pidaarã reymaa.

¹⁵Mägaji: “Jeftepa nãga jara pëjji: “Tai israelitaarãpa parã Amón eujã

jāri atada–e paji. Moabitaarā eujā jida jāri atada–e paji. ¹⁶Tai Egipto eujādeepa uchiadak'āri, pania wēe bi eujāde wāyaajida p'usa Mar Rojo parutamaa. Mamāik'aapa Cades eujāde panajida. ¹⁷Mama p'anide jara pēijida EDOM eujādepema reymaa, irua tai wāyaapimerā āchi eujāde. Mamīda irua māga oo–e paji. Auk'a jara pēijida Moab eujādepema reymaa. Mamīda irua auk'a māga oo–e paji. Maperā Cades eujāde p'aneejida. ¹⁸Ma t'ēepai pania wēe bi eujāde waya wāyaajida māirā eujā wāyaada–e pait'ee. Māgā panajida Moab eujā oriente eere. Mama p'aneejida, Arnón to k'īraik'a eere. Ma to sīada–e paji, moabitaarā eujāde t'ūu k'iniada–e pada perā. ¹⁹Mama p'anide jara pēijida amorreorā Hesbón p'uurudepema rey Sijonmaa irua tai āchi eujāde wāyaapimerā. ²⁰Mamīda Sijonpa māga oo–e paji māik'aapa ichi soldaorā ome uchijai tai ome chōode Yahaza puntode. ²¹Israelitaarā Ak'ōre Waibiapa amorreorā rey Sijón ichi soldaorā ome taimaa p'oyaapiji. Māgā amorreo eujā jāri atajida. ²²Māirā eujā jāri ata wājida Arnón todeepa Jaboc to parumaa māik'aapa pania wēe bi eujādeepa Jordán to parumaa. ²³Ma amorreo eujā Tachi Ak'ōrepa jāri atapiji taimaa teeit'ee. ¿Īrapī pia tai na eujādeepa jērek'oo k'inia bik'ā? ²⁴¿Pī ak'ōre waibia apata Quemopa parāmaa eujā p'oyaapida paara, parāde pak'aji–ek'ā? Māga pik'a taipa ijāapata na eujā taide, tai Ak'ōre Waibiapa taimaa teeda perā. ²⁵¿Pī waibiara k'īsia bik'ā Zipor warra Balac k'āyaara? Ma Moabdepema rey tai ome chōo che–e paji āchi eujā k'ap'ia pari. ²⁶Tai israelitaarā trescientos año ma eujāde p'anapachida. Hesbonde, Aroerde ai ik'aawa eujā beede paara, Arnón to ide p'uuru p'anide p'anapachida. ¿Sāap'eda parāpa ma eujā ai naaweda iidi cheda–e paji? ²⁷Mi pī ome nepira wēe bi. Piata nepira jirimaa bi tai israelitaarā ome chōo cheda perā. Mamīda Tachi Ak'ōrepa parā Amón pidaarāpa oopata ak'imaai bi; tai israelitaarāpa oopata paara. Iruata jarai chisāgiirāpa ne–inaa k'achia oomaa p'ani.”

²⁸Jeftapa māga jara pēiji mīda, Amón pidaarā reypa ūri k'inia–e paji.

Jeftapa Tachi Ak'ōremaa jarada

²⁹Māpai Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure Jeftemaa pēiji. Māga nide Jefté Manasedeepa uchiadap'edaarā eujāde māik'aapa Mizpa p'uuru Galaad eujāde badade wāyaaji Amón pidaarā eujāde chōonait'ee.

³⁰Ma wādade Jeftapa nāga jaraji Tachi Ak'ōremaa: “Pia mimaa Amón pidaarā p'oyaapiru pīrā, ³¹mi temaa chek'āri, chi naa tedeeepa ucharuta mia peep'eda, pī–it'ee paa jōit'eeda” aji.

³²Maap'eda Jefté ichi ome nipapatap'edaarā ome Amón pidaarā ome chōodap'eda, p'oyaajida. ³³Ma israelitaarā k'īra unuamaa iru p'anapatap'edaarā chok'ara peejida. Ma awara p'uuru veinte jāri atajida; Aroer p'uurudeepa Minit p'uurumaa māik'aapa Abel Queraminmaa. Māgā israelitaarāpa Amón pidaarā p'oyaajida.

³⁴T'ëepai Jefte Mizpadee chek'ãri ichi temaa, chi k'au abapai iru bada tedee pa uchijai pëira mãik'aapa pandero chaamaa o-ãapa. Jeftepa warra awaraa wëe baji. ³⁵Mãgã chi k'auta uchiaru unuk'ãri, Jeftepa t'ãri p'uapa chi p'aru jët'aaji mãik'aapa mãgaji:

—Aai, k'au, mi t'ãri p'ua papiruda aji, mia Tachi Ak'õremaa jaradak'a ooit'ee perã.

³⁶Chi k'aupa p'anauji:

—Ak'õre, pia Tachi Ak'õre Waibiamaa jaradak'a oopãde aji. Iruata tachi k'ira unuamaa iru p'anapatap'edaarã, ma Amón pidaarã pima p'oyaapiji. ³⁷Mamãda pia jaradak'a ooi naaweda, mi chupiria k'awãaji p'irria k'inia bairã michi k'õp'ãyoorã ome mãik'aapa jëe k'inia bairã piuit'ee perã, miak'ãi-ee.

³⁸Jeftepa mãga ooji. Atane omé wãyaarude chi k'au chi k'õp'ãyoorã ome jëe nipapachida iru piuit'ee pada perã miak'ãi-ee. ³⁹Maap'eda wãji chi ak'õremaa irua oomerã Tachi Ak'õremaa jaradak'a. Mãgã Jefte k'au piuji imik'ira ome k'ãi-ee. ⁴⁰Jeftepa mãga ooda perã, at'ãri israelitaarã t'ãide año chaa awëraarã chip'edaipata jëedait'ee Jefte k'au pari, k'ãima k'ĩmari wãyaaru misa.

Jefte Efraindeepa uchiadap'edaarã ome chõoda

12 ¹Jeftepa ma Amón pidaarã p'oyaap'eda, Efraindeepa uchiadap'edaarã soldaorã chip'e atajida mãik'aapa Jordán to sãajida Zafondee wãdait'ee. Ma wãdade Jefte ome wãdap'edaarãpa iidijida:

—¿Sãap'eda Amón pidaarã ome chõonak'ãri, taimaa jara pëi-e pajima pi k'aripa chedamerã? ¡Pia taimaa mãga jara-e pada perã, pi te, pi k'ap'ia paara paak'oodait'eeda! ajida.

²Jeftepa p'anauji:

—Mi mãik'aapa mi ome nipapataarã ma Amón pidaarã ome nepira iru p'anajida. Mia jara pëiji parãpa tai k'aripa chedamerã. Mamãda cheda-e paji. ³Mãga k'awak'ãri, michi ituaba mi eere nipapataarã ome chõonajida. Tachi Ak'õrepa taimaa ma Amón pidaarã p'oyaapiji. Mãga bita, ¿sãap'eda parã mi ome nepira jiri p'anima? aji.

⁴Ai naaweda ma Efraindeepa uchiadap'edaarãpa jarak'oo wãjida ma Galaad eujãdepemaarãpa awaraa Efraindeepa uchiadap'edaarã mãik'aapa Manasedeepa uchiadap'edaarã k'ira unuamaa iru p'anapachida, ma jõmaarã auk'a Josedeepa uchijida mĩda. Mapa Jeftepa Galaaddepema soldaorã chip'ejì chõodait'ee ma Efraindeepa uchiadap'edaarã soldaorã ome. Jefte eere p'anadap'edaarãpa p'oyaajida. ⁵Maperã Galaad eujãdepemaarãpa Jordán to sãapatamã Efraindeepa uchiadap'edaarã juadeepa jãri atajida. Mãgã Efraindeepa uchiadap'edaarã chõodap'eda, to sãa chek'ãri, ma Galaaddepemaarãpa iidijida: 'Parã Efraindeepa

uchiadap'edaarāk'ā ajida, wa māga–e.' ⁶ 'Māga–eda adak'āri, nāgí pedee 'Shiboleet' jarapijida. Māgí pedee jarapata awara nāgá 'Siboleet' adak'āri, k'awajida āra Efraindeepa uchiadap'edaarā paji, ārapa ma pedee pia p'oyaa jarada–e pada perā. Māgá k'awadak'āri āra Efraindeepa uchiadap'edaarā, jita atapachida māik'aapa peek'oopachida. Maapai Galaad eujādepemaarāpa Efraindeepa uchiadap'edaarā imik'īraarā cuarenta y dos mil peejida.

⁷ Seis año wāyaarude Jefté israelitaarā poro waibia paji. Jai–idaak'āri, iajida Galaad p'uurude, ma p'uurude t'oda perā.

Awaraa israelitaarā poro waibiarā

⁸ Jefté jai–idaada t'ēpai, Belén p'uurudepema Ibsán israelitaarā poro waibia paji. ⁹ Māgīpa warrarā treinta iru baji, k'au treinta ichiaba. Ma warrarā, k'aurā jōmaweda israelitaarā–eerā ome miak'āipiji. Siete año wāyaarude Ibzán israelitaarā poro waibia paji. ¹⁰ Piuk'āri, Belén p'uurude iajida.

¹¹ T'ēpai diez año wāyaarude Zabulondeepa uchiada Elón israelitaarā poro waibia paji. ¹² Māgí jai–idaak'āri, iajida Ayalón p'uurude, iru ēreerā eujāde.

¹³ Ma t'ēpai, Abdón israelitaarā poro waibia paji. Māgí Piratón p'uurudepema Hilel warra paji. ¹⁴ Ocho año wāyaarude Abdón israelitaarā poro waibia paji. Warrarā cuarenta iru baji; āichak'eerā treinta. Ma chaachaa burrode batau k'awaa p'anajida. ¹⁵ Abdón piuk'āri, iajida Piratón p'uurude, Efraindeepa uchiadap'edaarā eujāde amalecitaarā p'anapatap'edaamāi ee jēra bide.

Sansón t'oda

13 ¹ Ma t'ēpai israelitaarāpa waya Tachi Ak'ōre k'īrapite ne–inaa k'achia oo p'aneejida. Maperā cuarenta año wāyaarude Tachi Ak'ōrepa āchi baaipiji filisteorā juade.

² Maapai Dandepa uchiadap'edaarā eujādepema t'ījarapatap'edaa Manoa bapachi Zora p'uurude. Chi wērapa warra t'ok'aa paji. ³ Mamīda ewari aba ma wēra k'īrapite ángel bainī ba cheji māik'aapa māgaji: “Pī warra t'ok'aa mīda, írá biak'oo beeit'ee māik'aapa imik'īra warra t'oit'eeda aji. ⁴ Mamīda pī biak'oo bide vino wa ne–inaa achuchua awaraa toik'araa bi. Ma awara k'oik'araa bi Tachi Ak'ōrepa chik'o k'oidaik'araa bida adadepema. ⁵ Pī warra t'odak'āriipa, chi puda t'īik'araa bi, iru Tachi Ak'ōre–it'ee awara beeit'ee perā. Iru t'oi naaweda, nazareo pida pait'ee. Iruata israelitaarā k'aripait'eeda aji, filisteorā jua ek'ariipa.”

⁶ Ma ángel wāda t'ēe, ma wērapa chi imik'īramaa nepirínaji. Māgaji: “Tachi Ak'ōrepa pēida mimaa chejida aji. Mía p'era pik'a ak'īji Tachi Ak'ōre ángel jīak'aapa. Mamīda mīa iidi–e paji iru k'aita pada. Ichiaba mimaa

jara–e paji. ⁷Mamīda mīmaa jaraji warra t'oit'ee. Ichiaba jaraji naaik'aapa waa mia vino wa ne–inaa achuchua awaraa toik'araa bi. Ichiaba jaraji mi nek'onaamerā Tachi Ak'ōrepa chik'o k'odaik'araa bida adadepema, na warra iru piurumaa nazareok'a Tachi Ak'ōre–it'ee awara bait'ee perā.”

⁸Manoapa māga ūrik'āri, Tachi Ak'ōremaa it'aa iidiji. “Tachi Waibia, mia chupiria iidi bi pia ma eperā taimaa waya pēimerā. Māgá pia k'awadayada aji, ságá ma warra ak'idaipia bi iru t'odak'āriipa.”

⁹Tachi Ak'ōrepa ooji Manoapa iididak'a. Iru ángel waya pēiji ma wēramaa, ne–uu k'āide nide, chi imik'īra wēe. ¹⁰Ma ángel unuk'āri, ma wēra p'ira wāji chi imik'īramaa māik'aapa māgaji:

—¡Chepáde! aji. ¡Ma eperā mia unuda waya chejida! aji.

¹¹Manoa wāji chi wēra ome ma ángel badamaa. Māpai māgaji:

—¿Pik'ā aji, mi wēra ome pedeeda?

Ma eperāpa p'anauji:

—Mi pajida aji.

¹²Māpai Manoapa māgaji:

—Pia jaradak'a p'asak'āri, ¿sāga ma warra waridaipia bima? aji.

¹³Ma angelpa p'anauji:

—Pi wērapa oopia bi jōma mia irumaa jaradak'a. ¹⁴Vino toik'araa bi māik'aapa ne–inaa awaraa uvadee ooda k'oik'araa bi. Ne–inaa achuchua awaraa toik'araa bi. K'oik'araa bi ne–animalaarā Tachi Ak'ōrepa k'odaik'araa bida adadepema. Jīp'a mia jaradak'a oopia bi.

¹⁵Māpai Manoapa ma angelmaa māgaji:

—Tai chupiria k'awaapáde aji. Beepáde aji, taipa cabra chak'e chuu p'ani misa pia k'omerā.

¹⁶Mamīda ma angelpa p'anauji:

—Beeru mīda mia parā chik'o k'o–e pait'ee. Ma cabra peedap'eda, Jōmaarā Ak'ōre Waibia–it'ee paa jōpidaipia bi. (Manoapa k'awa–e paji Tachi Ak'ōre ángel ome pedee bada.)

¹⁷Māpai Manoapa māgaji:

—Pichi t'ī jarapáde aji, gracias jara k'inia p'anadairā pia jaradak'a p'asak'āri.

¹⁸Mamīda ma angelpa p'anauji:

—¿Sāap'eda mi t'ī k'awa k'inia p'anima? aji. Eperā apidaapa mi t'ī k'awada–e audú pi–ia bairā.

¹⁹Peededa t'ēepai Manoapa chivo k'aipee peeji paa jōit'ee māu īri net'a tau primiciak'a teeda ome. Māpai Tachi Ak'ōrepa ne–inaa pi–ia ooji Manoa chi wēra ome k'īrapite. ²⁰Ma t'ipítaiu pia urua beek'āri, Tachi Ak'ōre ángel it'aa wāji t'ipítaudeepa āra taide. Māpai bedabaidachida tau biiri eujáde t'ōbairutamaa. ²¹Māga bide Manoapa k'awaji mama nipada Tachi Ak'ōre ángel paji. Ma ángel āchimaa waa che–e paji. ²²Māpai Manoapa chi wēramaa māgaji:

—Tachi piudait'ee Tachi Ak'õre unudap'edaa perã.

²³Mamïda chi wërapa mägaji:

—Tachi Ak'õrepa tachi pee k'inia bada paara, tachia ne-animalaarã iru-it'ee paa jöpidap'edaa pia ak'i-e pak'aji. Ichiaba tachimaa na ne-inaa et'ewa unudap'edaa unupi-e pak'aji. Ma awara maarepida jara-e pak'aji warra oodait'ee.

²⁴Ma t'ëepai ma angelpa jaradak'a Manoa wëra biak'oo beep'eda, imik'ïra warra t'oji. T'ï bijida Sansón. Ma warra wari wãji mãik'aapa Tachi Ak'õrepa iru pia ak'i bapachi. ²⁵T'ëepai Sansón Dandee pa uchiadap'edaarã eujãde bide Zora, Estaol p'uuru esajïak'a, Tachi Ak'õrepa ichi Jaure irumaa pëiji.

Sansón miak'ãida

14 ¹Ewari aba Sansón wãji Timnat p'uurudee. Mama bide unuji Filisteadepema wëra k'ïra wãree. ²Tema waya chek'ãri, chi ak'õreerãmaa nãga nepiriji:

—Mi k'inia bi parãpa miak'ãipata fiesta-it'ee ne-inaa jõma oodamerã mi miak'ãit'ee perã Filisteadepema wëra ome. Mägí Timnat p'uurude bapari.

³Mamïda chi ak'õreerãpa mägajida:

—¿Sãap'eda pia Filisteadepema wëra ata k'inia bima? ajida. Ma filisteorãpa Tachi Ak'õrede ijãadak'aa. ¿Wëra wë-ek'ã ajida, tachi ëreerã t'ãide wa awaraa israelitaarã t'ãide?

Sansonpa p'anauji:

—Mãgita mia k'inia bida aji. K'inia bi parãpa ma wëra mi-it'ee atanadamerã.

⁴(Sansón ak'õreerãpa k'awada-e paji Tachi Ak'õrépata mãga k'ïsia iru bada filisteorã jöpiit'ee. Mãga k'ïsia iru baji israelitaarã mãirã jua ek'ari p'anapatap'edaa perã.) ⁵Mãpai Sansón chi ak'õreerã ome Timnat p'uurudee wãji. Sansón uva k'ãide wãyaarude p'uuru k'idaa, león k'ütrãa bada bia chep'eda, iru ïri cheji. ⁶Mãga bide Tachi Ak'õrepa ichi Jaure Sansonmaa pëiji mãik'aapa Sansonpa ma león juapa peet'aaji, chivo chak'e peet'aak'ajik'a. Mamïda Sansonpa ichia mãga ooda chi ak'õreerãmaa nepiri-e paji. ⁷Maap'eda Sansón pedeeteenaji ma wëra irua k'inia bada ome.

⁸T'ëepai Sansón Timnat p'uurudee wãji ma wëra ome miak'ãit'ee. Ma wã nide odeepa uchijaji ma león k'ap'ia piuda ak'ide. Ak'ïnak'ãri, unuji jïrriamiak'a miéle ome. ⁹Juapa ma miéle joi atap'eda, sene wãji ichi ode. Chi ak'õreerã ëp'e atak'ãri, auk'a ãramaa teeji. Mamïda jara-e paji ma miéle atada león k'ap'ia piudadeepa.

¹⁰Sansón ak'õrepa ma awëra ak'ïnaji mãik'aapa Sansonpa fiesta ooji, k'ütrãarãpa oopatap'edaak'a. ¹¹Mamïda filisteorãpa Sansón waawee

p'anadap'edaa perã chi fiestade wãdap'edaarãpa ãchi ome k'õp'ãyoorã treinta ateejida. ¹²Fiesta oo p'anide Sansonpa mãirãmaa mãgaji:

—Mia adivinanza jarait'eeda aji. Na ewari siete wãyaarude fiesta oomaa, parãpa pia jararuta pirã, mia parã chaachaa teeit'ee p'aru pi-ia linodee k'lada awaraa p'aru ome. ¹³Mamïda pia jarada-e pirã, parã chaachaa mimaa p'aru pi-ia teedait'eeda aji.

Mãpai p'anaujida:

—Pi adivinanza jarapãde ajida. Ûrimaa p'anida ajida.

¹⁴Mãpai Sansonpa na adivinanza nepiriji:

“¿K'ãare net'aapaa? Tachi k'oparideepa chik'o uchijai. Juataura bideepa nek'ũa uchijida” aji.

Mãirãpa k'ãima õpee k'ĩsiadap'eda, at'ãri p'oyaa p'anauda-e paji.

¹⁵Maperã k'ãima k'ĩmariide Sansón wẽramaa nãga jaranajida:

—Idipãde ajida, ma adivinanza k'ãata jara k'inia bi mãik'aapa taimaa jara chepãde ajida. Maa-e pirã pi, pichideerã ome paa peek'oodait'ee. ¿Parãpa jarajida-ek'ã ajida, tai na fiestadee chedamerã tai net'aa jãri ata k'inia p'anadairã?

¹⁶Mãpai Sansón wẽra jẽe wãji irumaa mãik'aapa mãgaji:

—Pia mi k'inia-e bida aji. Mi k'ĩra unuumaata iru bida aji. Mi auk'aarãmaa adivinanza jaraji. Mamïda mimaa jara-e bida aji, k'ãata jara k'inia bi.

Mãpai Sansonpa p'anauji:

—Mi ak'õremaa, mi nawemaa paara jara-e bida aji. ¿Audupiara pimaata jaraik'ã? aji.

¹⁷Mamïda ma fiestade ewari chaa jẽe nĩbada perã, ewari sietede Sansonpa waa choo-e paji. Jaraji k'ãata ma divinanza jara k'inia bi. Mãpai chi wẽrapa jarak'oonaji ichi auk'aarãmaa. ¹⁸Ma ewari sietede ak'õrejĩru baai naaweda, ma filisteorãpa Sansonmaa nãga jaranajida:

“Ne-inaa k'ũ-ũara wẽ-e miẽle k'ãyaara mãik'aapa ne-inaa juataura wẽ-e león k'ãyaara.”

Mãpai Sansonpa mãgaji:

“Mi wẽramaa jarapida-e pada paara, k'awada-e pak'ajida” aji.

¹⁹Aramata Tachi Ak'õrepa ichi Jaure Sansonmaa pẽiji. Mãgã iru wãji Ascalón p'uurudee mãik'aapa mãpema imik'ĩraarã treinta peek'ooji. Mãirã p'aru atap'eda, tee cheji ma adivinanza jarada k'awadap'edaarã treintamaa. Mãpai k'ĩrau bada perã, ichi wẽra ome beei k'ãyaara, chi ak'õreerã temaa wãji. ²⁰Maperã ma wẽra ak'õrepa ichi k'au teeji Sansón k'õp'ãyo; ma fiestade auk'a badamaa.

15 ¹Ma t'ẽepai taarã pak'ãri, trigo tau ewapata pak'ãri, Sansón waya ichi wẽra ak'ide wãji. Chivo chak'e ateeji chi wẽramaa teeit'ee. Mama pak'ãri, chi chãure padamaa mãgaji:

—Mi wẽra cuartode t'ĩuit'eeda aji, iru ak'ide.

Mamīda chi chāurepa wāak'aji. ²Māgaji:

—Pichi wēra k'inia—e bi jāk'aapa mia pi k'ōp'āyo abaamaa teejida aji. Chi t'ēepema k'īra wāreera bi iru k'āyaara. Mata pichi—it'ee atapáde aji.

³Mamīda Sansonpa p'anauji:

—Māga—eda aji. jīrapī mi k'īra jō—e pait'ee filisteorā ome!

⁴Māpai wāji māik'aapa trescientos usap'āarā jita atap'eda, āchi tru ome—omee jī wāji māik'aapa ma jīda chaachaa ipirā jīk'ooji. ⁵Maap'eda t'ipitaupa k'oop'eda, ma usap'āarā k'ena pēiji filisteorā ne—uu k'āide wāyaadamerā. Māgá āchi trigo p'e iru p'anadap'edaa, chi at'āri ewada—e p'anadap'edaa paara, paa jōdachi. Ichiaba uva k'āi, olivo k'āi paara jōdachida. ⁶Filisteorāpa k'awa atadak'āri Sansónpata māga ooji Timnat p'uurude bada chāurepa chi wēra awaraamaa teeda perā, wājida Timnat p'uurudee māik'aapa Sansón wēra pada chi ak'ōre ome paa peet'ajida.

⁷Sansonpa māga k'awak'āri, māgaji:

—Parāpa māga oodap'edaa perā mi ome chōo jirīmaa p'ani. Mi k'īra jō—ee beeit'eeda aji, parā filisteorā ome.

⁸Audú k'īrau bada perā, Sansonpa āchi īri wāp'eda, chok'ara peek'ooji. Ma t'ēepai māu tede banaji Etam māu—idaa bimāi.

⁹Māga nide filisteorā Judadeepa uchiadap'edaarā eujādee chejida Sansón jiridait'ee. Āchi k'āipata oo wājida Lehí punto parumaa. ¹⁰Māga unudak'āri, Judadeepa uchiadap'edaarāpa āramaa iidijida:

—¿Sāap'eda tai ome parā chōo jiri chejidama? ajida.

P'anaujida:

—Sansonta ata chejidada ajida, irua tai ne—uu jōpida perā.

¹¹Māga ūridak'āri, Judadeepa uchiadap'edaarā ōpee mil wājida ma māu tede Etam māu—idaa bimaa. Mama panadak'āri, Sansonmaa māgajida:

—¿Pia k'awa—e bik'ā ajida, filisteorā tai k'āyaara juataura p'ani? ¿Sāap'eda āra k'īraupijima ajida, tachi israelitaarā ome?

Sansonpa p'anauji:

—Mia auk'a oojida aji, ārapa mimaa ne—inaa k'achia oodap'edaak'a.

¹²Māpai ma Judadepemaarāpa māgajida:

—Tai chejidada ajida, pi atade teedait'ee ma filisteorāmaa.

Sansonpa p'anauji:

—Tachi Ak'ōre k'īrapite juraadapáde aji, parāpa mi peeda—e pait'ee.

¹³Māgajida:

—Pi peeda—e pait'eeda ajida. Aba ata chejida teedait'ee filisteorāmaa.

Māpai pia jī nībīdap'eda cuerda chiwidi omeepa, ateejida iru miru badamāiipa.

¹⁴Lehí puntode panadak'āri, filisteorā o—īapa biuk'a para beeji, Sansón peet'aadai jāk'aapa. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure Sansonmaa waya pēiji. Juataura papiji. Mapa jīk'ara t'īik'ooji lino k'āu paak'āri,

t'iidaiparik'a. ¹⁵Burro k'idat'u idat'u mama bada atap'eda, mǎgipa filisteorǎ mil peek'ooji. ¹⁶Mǎpai mǎgaji:

“Burro k'idat'upa piuda k'ap'ia p'eda omeede p'ejí. Burro k'idat'upa imik'íraarǎ mil peeji.”

¹⁷Mǎpai ma burro k'idat'u bat'at'aaji. Mapa ma peedamǎi t'í bijida Ramat Lehí, jara k'inia bí ‘burro k'idat'u ee.’ ¹⁸Ma chōoda t'ēpai Sansón audú opisia nībeeji. Mapa it'aa iidiji: “¿Sǎgá pí juapa ma ijǎadak'aa beerǎ p'oyaap'eda, írǎ mí opisiapa piuyama aji mǎik'aapa baaiyama aji, mǎírǎ p'aneedap'edaarǎ juade?”

¹⁹Mǎpai Tachi Ak'ōrepa uria ewaji ma Lehí puntode mǎik'aapa madeepa pania weeji. Ma pania top'eda, Sansón waya juataura beeji. Ma pania uchiadamǎi t'í bijida Enacoré, jara k'inia bí ‘chup'iria iidida pania poátri uchia bimǎi.’ Ma pania poátri uchiada at'ári mama bí.

²⁰Veinte año wǎyaarude Sansón israelitaarǎ poro waibia paji. Maapai israelitaarǎ filisteorǎ jua ek'ari p'anapachida.

Sansonpa ooda Gaza p'uurude

16 ¹Ewari aba Sansón wǎji Gaza p'uurudee. Mama prostituta unu atak'ári, wǎji mǎgí wěra temaa k'áide. ²Ma Gaza p'uurudepemaarǎpa k'awa atadak'ári Sansón áchi p'uurude bí, ma te wap'ira atajida mǎik'aapa p'uurudepema puerta chaa jía paraa bijida ak'ōrejíru uchiaru misa. ³Mamída esapíte Sansón p'irabaiji mǎik'aapa ma p'uurudeepa uchiaji. Ma p'uurudepema puerta bada ét'a atap'eda, atadachi, chí poste paara ee nok'odee ateeji. Mǎgí ee Hebrón p'uuru k'írapite bí.

Sansón Dalila ome

⁴Ma t'ēpai Sorec eujǎ jewedaade nide Sansonpa wěra t'íjarapatap'edaa Dalila unuji. Ma wěra ichi taumaa unuji. Ma wěra k'inia nībeeji.

⁵Filisteorǎ poro waibiarǎpa k'awa atadak'ári Sansonpa ma wěra k'inia bí, Dalilamaa wǎjida mǎik'aapa mǎgajida:

—Sansón k'úrapáde aji, k'awadait'ee sǎap'eda iru audú juataura bapari. Mǎgá taipa ichi jita atadai mǎik'aapa p'oyaadai. Pia mǎga ooru pírá, tai chaachaa teedayada ajida, p'arat'a tau mil cien.

⁶Maap'eda Dalilapa Sansonmaa mǎgaji:

—Mímama jarapáde aji, sǎap'eda pí juataura bapari. ¿Abaapa pí jita ataik'á aji, uchianaamerǎ?

⁷Sansonpa seewapai mǎgaji:

—Ne—animal edee ooda jík'ara waide p'oo—e bí k'áu sietepa mí jíruta pírá, mí juatau jōdaryada aji mǎik'aapa eperǎ jíp'aak'a beeyada aji.

⁸Filisteorǎ poro waibiarǎpa ne—animal edee ooda waide p'oo—e bí k'áu siete teejida Dalilamaa mǎgipa Sansón jí atamerǎ. ⁹Filisteorǎ Dalila cuartode miru p'anajida. Irua Sansón pia jí iru bap'eda, golpe biaji:

—¡Sansón, filisteorāpa pi jita ata cherutada! aji.

Aramata Sansonpa jĭk'ara t'ĭik'ooji jĭk'ara paada t'ĭik'ajik'a. Mamĭda filisteorā mirudap'edaarāpa p'oyaa k'awada—e paji sāap'eda iru juataura bapari. ¹⁰Māga unuk'āri, Dalilapa māgaji:

—¡Pia mi k'ūrat'aajida! aji. Īrata wāara jarapāde aji, sāga oopĭa bi pi jita atait'ee.

¹¹Māpai Sansonpa waya seewa jaraji:

—Jĭk'ara chi—widĭpa mi jĭruta pĭrā, mi juatau jōdaryada aji māik'aapa eperā jĭp'aak'a beeyada aji.

¹²Māpai Dalilapa jĭk'ara chi—widĭ atap'eda, pia jĭ nĭbĭji māik'aapa golpe biaji:

—¡Sansón, filisteorāpa pi jita ata cherutada! aji.

Ma ewate ichiaba filisteorā ichi cuartode miru p'anajida. Mamĭda Sansonpa ma jĭk'ara chiwidi t'ĭik'ooji hilo namia t'ĭik'ajik'a. ¹³Māpai Dalilapa Sansonmaa māgaji:

—¡At'āri pia mi k'ūramaa bida! aji. Wāara jarapāde aji, sāga oopĭa bi pi jita atait'ee.

Sansonpa waya seewaji:

—Mi pudadee trenza siete k'aru pĭrā p'aru k'apatade māik'aapa ma p'aru k'apata eujāde pak'urupa pia merap'eru pĭrā, māgara mi juatau jōdaryada aji māik'aapa eperā jĭp'aak'a beeyada aji.

Maap'eda Dalilapa Sansón k'āĭpip'eda, iru pudadee trenza siete k'aji p'aru k'apatade. ¹⁴Māpai ma p'aru k'apata eujāde pak'urupa pia merap'ep'eda, golpe biaji:

—¡Sansón, filisteorāpa pi jita ata cherutada! aji.

Mamĭda Sansón p'irabaidachi māik'aapa ma p'aru k'apata ēt'a ataji, chi puda k'ada paara. ¹⁵Maap'eda Dalilapa māgaji:

—¡Pi seewa—idaa baibida! aji. Māgá seewamaa bita, ¿sāgá mĭmaa pia jaraima mi k'inia iru bi? Pia mi oo iru bida aji. Seewada ōpee jara bipa mi oo iru bida aji. Waide mĭmaa wāara jara—e sāap'eda pi juataura bapari.

¹⁶Māgá iidi bipa, iidi bipa, Sansón sēdachi. Waa choo—e paji. ¹⁷Maperā irua apidaamaa jara—e bada jaraji:

—Mi t'odawedadeepa apidaapa mi puda t'ĭidak'aa, mi awara bidap'edaa perā Tachi Ak'ōre—it'ee nazareo pida pamerā. Mi puda t'ĭik'ooru pĭrā, mi juatau jōdaryada aji māik'aapa eperā jĭp'aak'a beeyada aji.

¹⁸Dalilapa k'awaak'āri wāara jara bi, filisteorā poro waibiarāmaa nāga jara pēĭji:

—Īrara sí, mĭmaa chedapāde aji, Sansonpa jarada perā sāap'eda ichi juataura bapari.

Ma filisteorāpa p'arat'a ome juade wājida.

¹⁹Ma ewate Dalilapa Sansón ichi jirude k'äipiji mäik'aapa eperã t'iji chi pudadee trenza k'ada siete t'iik'oomerã. Māpai Dalilapa Sansón ĩrima ataji mäik'aapa ²⁰biaji:

—¡Sansón, filisteorãpa pi jita ata cherutada! aji.

Sansón p'irabaik'ãri, k'ĩsiaji auk'a ächi juadeepa uchiadarii. Mamĩda mãga p'oyaa oo–e paji, Tachi Ak'õrepa iru atabaibẽida perã. ²¹Maperã ma filisteorãpa iru jita atadap'eda, iru tau ãek'oojida mäik'aapa iru ateejida ächi p'uuru waibia Gazadee. Mama iru jĩk'oojida cadena broncedee oodapa mäik'aapa mimiapijida ächi molinode net'a tau bamerã carcel pidaarã–it'ee. ²²Mamĩda mama bide iru puda wari wãji.

Sansón piuda

²³Ewari aba filisteorã chip'ejida fiesta oodait'ee Sansón p'oyaadap'edaa perã. Ne–animalaarã paadait'ee paji ächi ak'õre waibia apatap'edaa Dagon–it'ee. Fiesta oomaa p'anide nãga k'arijida:

“Tachi Ak'õre Waibia Dagonpa Sansón tachimaa p'oyaapiji irua tachi k'ĩra unuamaa iru bapari perã.”

²⁴Filisteorãpa ächi ak'õre waibia apatap'edaa Dagon unu atadak'ãri, k'arijida:

“Tachi Ak'õre Waibia Dagonpa tachi k'ĩra unuamaa iru bapari Sansón tachi juade baaipiji. Iruata tachi ne–uu jõpiji mäik'aapa tachi auk'aarã chok'ara peek'ooji.”

²⁵O–ĩapa Sansón atapijida iru oo iru p'anadait'ee. Carceldeepa anedap'eda, oo iru p'aneejida. Ak'ĩni bipijida ma te waibia biiri esajĩak'a. ²⁶Māpai Sansonpa ichi juadeepa atee wãda warramaa mãgaji:

—Mi k'ait'aara atepãde aji, te biiri waibia omé beemaa mamaa siu k'inia bairã. ĩi k'inia bi parã ak'õre waibia te ek'ari.

²⁷Mãga nide filisteorã poro waibiarã jõmaweda ächi ak'õre waibia te waibiade p'anajida. ĩmik'ĩraarã, wẽraarã paara jõma see nĩbaji. Ma awara it'ipiara pisode õpee mil eperãarã see nĩbaji. Ak'ĩmaa p'anajida ächi poro waibiarãpa oodap'edaa Sansón ome. ²⁸Mãga jõnide Sansonpa Tachi Ak'õremaa it'aa iidiji: “Tachi Waibia, mi chupĩria k'awaapãde aji. Waya k'aripada a–pai k'aripãji. Mi juataura papipãde aji, na filisteorã jõpiit'ee michi tau ãek'oodap'edaa pari.” ²⁹Ma te waibiadepema te biiri omé waibiara bada jĩrip'eda, ma te biiri omeemaa juapa siuji ³⁰mäik'aapa biaji: “¡filisteorã, mi ome piudapãde!” aji.

Golpe siak'ãri, ma te waibia t'eedachi filisteorã poro waibiarã ĩri mäik'aapa awaraarã ĩri. Ma ewate Sansonpa chok'araara peeji naawedapema k'ãyaara.

³¹Maap'eda Sansón ĩpemaarã chejida awaraa ãreerã ome ichi k'ap'ia piuda atade. ĩanajida Zora, Estaol p'uuru esajĩak'a, chi ak'õre Manoa iadap'edaamã. Veinte año wãyaarude Sansón israelitaarã poro waibia paji.

Micaiaapa ne-inaa k'irak'a bi ichi tede iru bada

17 ¹Efraindeepa uchiadap'edaarã eujãde ee jëra bide eperã t'ijarapatap'edaa Micaías bapachi. ²⁻³Ewari aba chi nawemaa mägaji:

—Nechi-idaa bipa pi p'arat'a tau cien chia ata chek'ãri, pia jaraji ma eperã k'achiade baaimerã. Miata ma p'arat'a chia ataji. Mamída írã pïmaa waya teeit'ee ùri bada perã pia jarak'ãri ma p'arat'a Tachi Ak'õre-it'ee awara bi baji. Mägipa ne-inaa pak'urudee oopip'eda, p'ëepiit'ee pajida aji, ai k'irapite it'aa t'ídait'ee.

Mäga jarap'eda, ma p'arat'a chi nawemaa teeji.

Māpai chi nawepa mägaji:

—Warra, pia mäga ook'ãri, ne-inaa pia ooji. Maperã Tachi Ak'õrepa pi pia oopia bi.

⁴Maap'eda chi nawepa ma p'arat'a tau doscientos teeji ne-inaa p'arat'adee oo k'awaa beemaa mägipa ne-inaa k'irak'a bi oomerã mäik'aapa ma p'arat'apa p'ëemerã. T'ëepai ma ne-inaa chi warra Micaías tede baji.

⁵Ai naaweda Micaiaapa it'aa t'ipatamã ichi tede oo iru baji ichi te pidaarã mama it'aa t'ipataadamerã. Mama iru baji efod apata mäik'aapa ne-inaa k'irak'a bi ichi chonaarãpa iru p'anadap'edaa. Ma awara ichi warra aba awara baji ächi p'aarek'a. ⁶Maapai Israel eujãde rey at'ãri wë-e paji. Eperãarãpa ächia oo k'iniata oopachida.

⁷Ma Micaías bapariik'ãri, Judadeepa uchiadap'edaarã eujãde Belén p'uurude Levideepa uchiada k'ütrãa aba bapachi. ⁸Ma k'ütrãa uchijai Belén p'uurudeepa awara äyaa banait'ee. Mägá wãde Efraindeepa uchiadap'edaarã eujãde wäyaaji ee jëra bimã. Mägá ewari aba Micaías temaa panaji.

⁹Micaiaapa iidiji:

—¿Pi sãmãik'aapa cheruma? aji.

Ma k'ütrãapa p'anauji:

—Belén p'uurudeepa chejida aji. Mi Levideepa uchiada. Jirima bi sãma bapariit'ee.

¹⁰Māpai Micaiaapa mägaji:

—Nama mi ome beepãde aji, pi michideerã p'aare pamerã mäik'aapa michideerãk'a pamerã. Año chaa mia pïmaa p'arat'a tau diez p'aait'eeda aji, p'aru, chik'o awara.

¹¹Ma Levideepa uchiadapa mäga ùrik'ãri, ijãaji. Micaías tede beejí iru warrak'a. ¹²Micaiaapa ma k'ütrãa ichi te pidaarã p'aare biji. Mama bapachi ära ome. ¹³Micaías o-ia baji ma Levideepa uchiada ichi tede p'aare pada perã. K'isijaji ma k'aurepa Tachi Ak'õrepa ichi pia ak'i bapariit'ee.

Micaías Dandeepea uchiadap'edaarã ome

18 ¹Maapai Israel eujãde rey wẽ–e paji. Ichiaba Dandeepea uchiadap'edaarãmaa eujã waide teeda–e p'anajida. Maperã eujã jiri nipapachida aide p'anapataadait'ee. ²Ãchi poro waibiarãpa chõo k'awaa beerã joisomaa pëijida Zora p'uurudeepa mãik'aapa Estaol p'uurudeepa ai ik'aawa bee eujã ak'idamerã. Mãga oo p'anide Efraindeepa uchiadap'edaarã eujãdepema ee jëra bide wãyaajida. Mãgã panajida Micaías temaa mãik'aapa mama k'ãi p'aneejida. ³Micaías te k'ait'a pachedak'ãri mãik'aapa ma k'ũtrãa unudak'ãri, iru pedeedeepa k'awa atajida iru Levideepa uchiada. Irumaa iidijida:

—¿K'aipa pi nama aneejima? ajida. ¿Sãap'eda pi nama bima? ajida. ¿K'ãata pi nama oomaa bima? ajida.

⁴Mãpai ma Levideepa uchiadapa nepiriji Micaiapa ichi pia ooda mãik'aapa jarada mama beemerã iru p'aarek'a. ⁵Mãpai ma eujã ak'i chedap'edaarãpa mãgajida:

—Mãgara Tachi Ak'õremaa tai pari nãga iidipãde ajida: “¿Tai na ode wãdade pia wãdait'ee wa mãga–e?”

⁶Mãpai ma Levideepa uchiada p'aarepa p'anauji:

—K'ãiwee wãdapãde aji, Tachi Ak'õrepa parã wãrutamaa jãait'ee perã.

⁷Ai norema ma Dandeepea uchiadap'edaarã joisomaa uchiäjida mãik'aapa wãjida Lais p'uurudee. Maapai ma p'uurudepemaarã k'ãiwee p'anapachida awaraa sidoniorã p'anapatap'edaak'a. Ma Lais p'uurudepemaarã chõo jiridak'aa paji awaraarã ome mãik'aapa awaraarãpa ãra ome nepira jiridak'aa paji. Ne–inaa faltadak'aa paji, awaraa sidoniorã ik'aawaapa t'imí p'anapachida mïda. Ma awara k'õp'ãyo meraadak'aa paji awaraarã ãchi ik'aawa p'anapatap'edaarã ome. ⁸Ma p'uuru ak'idap'eda, ma Dandeepea uchiadap'edaarã joisomaa ãpïtee wãjida ãchi k'õp'ãyoorã p'anadap'edaamaa Zora p'uurude mãik'aapa Estaol p'uurude. Mãirãpa ma joisomaa wãdap'edaarãmaa iidijida:

—¿Sãga wãjidama? ajida.

⁹Ãrapa p'anaujida:

—Ma eujã jõmaade nipajidada ajida. Eujã pi–ia bi. ¡Wãdáma mãdepemaarã ome chõode! ¡Nama k'ãiwee p'aneenãati! ¡Ma eujã jãri atanadáma! ajida. ¹⁰Mama panadak'ãri, unudait'ee mãpemaarã k'ãiwee p'anapata. Eujã pia waibia iru p'anapata. Ne–inaa faltadak'aa. Tachi Ak'õrepa tachimaa ma eujã atapiit'ee pi.

¹¹Mãpai Dandeepea uchiadap'edaarã seiscientos arma panau uchiäjida Zoradeepa mãik'aapa Estaoldeepa. ¹²Judadeepa uchiadap'edaarã eujãde panadak'ãri, Quiriat Yearín p'uuru occidente eere ãchi k'ãipata oojida. Írã ma punto t'ijarapata “Dandeepea uchiadap'edaarã k'ãipata eujã”.

¹³Mamãik'aapa wãjida Efraindeepa uchiadap'edaarã eujãdepema ee jëra

bimaa. Māgá Micaías temaa panajida. ¹⁴Mama p'anide ma naaweda Lais p'uuru ak'idap'edaa joisomaarāpa māgajida āchi k'ōp'āyoorāmaa:

—Na eperā tede efod, ne–inaa k'īrak'a bi ome iru p'ani, ne–inaa k'īrak'a bi p'arat'apa p'ēeda paara. ¿K'āata k'isia p'anima? ¿K'āata oodaipia bi? ajida.

¹⁵Pedeetedap'eda, ma naaweda wādap'edaa joisomaarāpa āchi k'ōp'āyoorā ik'aawaapa uchiadap'eda, wājida Micaías temaa māik'aapa ma Levideepa uchiada k'ūtrā saludaajida. ¹⁶Māga nide ma Dandeepea uchiadap'edaa seiscientos soldaorāpa ma tedepema puerta taawa ni p'aneejida. ¹⁷Ma joisomaarā teeda t'ūdap'eda, ma ne–inaa k'īrak'a bi p'arat'apa p'ēeda jita atajida awaraa ne–inaa k'īrak'a bi ome, ma efod paara. Ārapa māga oo p'ani misa, ma Levideepa uchiada p'aare bainī bajī tedepema puerta taawa ma seiscientos soldaorā ome.

¹⁸Ma p'aarepa unuk'āri ma joisomaarāpa Micaías tedepema ne–inaa k'īrak'a bi p'e wādā, māgaji:

—¿K'āata oomaa p'anima? aji.

¹⁹P'anaujida:

—k'īup'ee beepāde ajida. Tai ome chepāde ajida. K'inia p'ani pi tai p'aare pamerā māik'aapa taideerāk'a pamerā. ¿Piara bi–ek'ā ajida, pi Israeldeepa uchiada ēreerā p'aare pamerā eperā abapai te pidaarā p'aare pai k'āyaara?

²⁰Ma pedee ūrik'āri, ma p'aarepa ijāaji. Ma ne–inaa k'īrak'a bi, ma efod, awaraa ne–inaa k'īrak'a bi ome p'e atap'eda, wāji ma Dandeepea uchiadap'edaarā ome. ²¹Āra naa nipapachida āchi warrarā, ne–animalaarā, net'aa ome. ²²T'imīipai wārutade, Micaías ichi te k'ait'a p'anapatap'edaarā ome chip'edachida t'ēe wādait'ee. ²³Āra k'ait'a wādak'āri, ma Dandeepea uchiadap'edaarāpa Micaías eere p'anadap'edaarā biapi ūrijida. Mapa āpītee chejida Micaías ome pedeedait'ee. Irumaa iidijida:

—¿Pi sāga nībīma? ajida. ¿Sāap'eda parā audú bia jōnīma? ajida.

²⁴Micaiapa p'anauji:

—Parāpa mi ne–inaa k'īrak'a bi michi juadoopa ooda chia ateeruta. Ma awara mi p'aare atee wāda. Mi ne–inaa pia jōmaweda chia ateeruta. ¿Māga bita, iidi p'anik'ā aji, mi sāga nībī?

²⁵Mamīda ma Dandeepea uchiadap'edaarāpa p'anaujida:

—Tai ome aupedeenāaji, maa–e pirā taidepemaarāpa pi ome waa chooda–e pai māik'aapa pi, pi eere p'aniirā ome chōodai. Māgara pi, pichideerā ome piudayada ajida.

²⁶Micaiapa āchi chok'ara nida unuk'āri, ichi temaa āpītee wāji. Jōdee ma Dandeepea uchiadap'edaarā āchi ode wājida. ²⁷Ateejida Micaiapa net'aa ichi juadoopa ooda iru p'aare ome māik'aapa Lais p'uurude panajida. Ma p'uurudepemaarā k'āiwee p'anapatap'edaa perā, k'īsiajida

ma Dandeepea uchiadap'edaarã t'ãri pia p'anapata ãchik'a. Mamĩda atu p'anide ma Dandeepea uchiadap'edaarãpa ma p'uurudepemaarã espadapa peek'oo wãjida. Maap'eda ãra p'uuru paa jõjida. ²⁸Ma p'uuru awaraa sidoniorã p'anapatap'edaamãiipa t'imí bada perã mãik'aapa awaraarã ome k'õp'ãyo meraadak'aa pada perã, apidaapa ãra k'aripa cheda–e paji. Mãgá ma Dandeepea uchiadap'edaarã p'aneejida ma eujã jewedaa Bet Rejobde. P'uuru chiwidi oo atajida mãik'aapa mama p'anapachida. ²⁹Naaweda ma p'uuru Lais t'ĩjarapachida mĩda, ma Dandeepea uchiadap'edaarãpa t'ĩ bijida Dan, ãchi chonaa Israeldepea uchiada warra Dan pari. ³⁰Dandeepea uchiadap'edaarãpa ma ne–inaa k'ĩrak'a bi p'arat'apa p'ẽeda mãik'aapa awaraa ne–inaa k'ĩrak'a bi bijida ãchi p'uuru pidaarãpa ai k'ĩrapite it'aa t'ĩpataadamerã. Ma k'ũtrãa Micaías tedeepea ateedap'edaa bijida ãra p'uurude p'aare mimia oopariimerã. Ma k'ũtrãa Moisés ãichak'e, Gersón warra paji, t'ĩjarapatap'edaa Jonatán. T'ẽepai Jonatandeepea uchiadap'edaarã Dandeepea uchiadap'edaarãdepema p'aareerã p'aneejida, israelitaarã k'ĩra unuamaa iru p'anapatap'edaarãpa ãra ateerutamaa awaraa eujãdee. ³¹Tachi Ak'õre te Siló p'uurude bi misa, ma Dandeepea uchiadap'edaarãpa ma ne–inaa k'ĩrak'a bi Micaiaapa ooda ãchi p'uurude iru p'anapachida.

Levideepa uchiada ichi wẽra k'ãipari ome

19 ¹Israel eujãde at'ãri rey wẽ–e paji. Maapai Levideepa uchiada bapachi Efraindepea uchiadap'edaarã eujãde ee jẽra bi t'ĩmiara bide. Mãgí eperãpa Belén de Judá apatap'edaa p'uurudepema wẽra ataji ichi wẽra k'ãiparii papiit'ee. ²Mamĩda t'ẽepai ma wẽra iru ome k'ĩraudachi mãik'aapa wãji Belendee ichi ak'õre temaa. Mama baji atane k'ĩmari wãyaarude. ³Mãpai ma Levideepa uchiada wãji ichi wẽra ak'ide. K'ũra ata k'inia baji waya ichi ome beemerã. Ma wẽra ak'õre temaa panak'ãri ichi mimiapari, burro omé ome, chi wẽrapa teeda t'ĩupiji. ⁴Ma wẽra ak'õrepa ma Levideepa uchiada o–ĩa auteebaiji mãik'aapa jaraji ãchi ome beemerã. Mãgá ma Levideepa uchiada ichi mimiapari ome mama k'ãima õpee p'aneejida; nek'omaa, ne–inaa tomaa, k'ãimaa. ⁵Ewari k'ĩmariide tap'edaweda ma Levideepa uchiada p'irabaiji wãit'ee ichi temaa. Mamĩda wãdai naaweda ma wẽra ak'õrepa chi wiumaa enenee nĩbeeji nek'omerã:

—Pan k'õji ma–ãri pida juatau iru bamerã.

⁶Mãpai ma Levideepa uchiada su–ak'i beeji ichi chãure ome nek'oit'ee mãik'aapa ne–inaa toit'ee. Mãga bide ma wẽra ak'õrepa jaraji waya k'ãiwee k'ãi beemerã ichi tede. ⁷P'irabaiji mĩda wãit'ee, chi chãurepa jara nĩbipa wã–e paji.

⁸Ewari joisomaade ma Levideepa uchiada waya p'irabaiji wãit'ee ichi temaa. Mamĩda chi chãure waya enenee nĩbeeji wã naaweda nek'omerã.

Māgá ma Levideepa uchiada beeji k'ewara parumaa. ⁹Māpai ma Levideepa uchiada wāit'ee pak'āri chi mimiapari ome, chi wēra k'āipari ome, chi chāurepa jaraji audú k'ewara bairā waya p'aneedamerā. Māgá pia iidai māik'aapa nu wādayada aji. ¹⁰Mamīda ma Levideepa uchiadapa waa bee k'inia–e paji. Mapa uchiaji ichi wēra k'āipari ome, chi mimiapari ome, ma burro omé su–ak'i beepari ome. ¹¹Ode wādade Jebús, ichiaba t'ijarapata Jerusalén p'uuru k'irapite panadak'āri, ma mimiaparipa mājaji:

—¿Sāap'eda na jebuseorā p'uurude k'āida–ema? aji.

¹²Mamīda ma Levideepa uchiadapa p'anauji:

—P'aneeda–e pait'eeda aji, israelitaarā p'uuru–emāi. Wādāma aji, Guibeá p'uurudee. ¹³Mama maa–e pirā Ramá p'uurude p'aneedayada aji.

¹⁴Māgá wājida āchi ode. Ak'ōrejiru baai wāk'āri, panajida Guibeá p'uurude. Ma p'uuru Benjamindeepa uchiadap'edaarā eujāde baji. ¹⁵Ma odeepa uchiadap'eda, Guibeáde t'ūjida k'āidait'ee. Ma p'uuru jādepema plazade su–ak'i p'ananajida apidaapa te teeda–e pada perā k'āidait'ee.

¹⁶Taarā pak'āri, p'ārik'ua chonaa chai wāyaa wāji mimia oo badadeepa mēe. Ma chonaa Efraindeepa uchiadap'edaarā eujāde ee jēra bidepema paji. Ma Benjamindeepa uchiadap'edaarā p'uurude bapachi mama mimia unuda perā. ¹⁷Ma chonaapa ma Levideepa uchiada plazade unuk'āri, iidiji:

—¿Sāmāik'aapa cheruma aji, māik'aapa sāmaa wāma?

¹⁸Ma Levideepa uchiadapa p'anauji:

—Belén p'uurude p'asia nipajida. Efraindeepa uchiadap'edaarā eujādee wāruta ee jēra bi t'imíara bimāi mama mi bapari perā. Mamīda írá te unuda–e bida aji, mama k'āidait'ee. ¹⁹P'ūajara p'ooda iru bida aji, michi burroorā–it'ee. Ichiaba pan vino ome iru bi tai–it'ee; mi, michi wēra, michi mimiapari–it'ee. Ne–inaa awaraa faltada–e p'anida aji.

²⁰Māpai ma chonaapa mājaji:

—Chedapáde aji, mi temaa. Mia parā k'aripait'ee plazade k'āinaadamerā. Chik'o, k'āipari parāmaa teeit'eeda aji. ²¹Māgá ma chonaapa āra ichi temaa ateeji. Ma Levideepa uchiada ichideerā ome āchi biiri siidap'eda, nek'omaa, ne–inaa tomaa p'aneejida. Māimisa ma chonaapa p'ūajara p'ooda teeji āchi burroorāmaa. ²²Māgá t'āri o–ī–īa p'anide, ma p'uurudepema k'achia ooi awaa p'anapatap'edaarā pachejida māik'aapa ma chonaa te wap'ira atajida. Ma tedepema puerta sījida māik'aapa ma chonaamaa golpe mājajida:

—¡Pēipáde ajida, jā imik'íra et'ewa pacheda iru ome k'āi k'inia p'anadairā!

²³Māga ūrik'āri, ma chonaapa enenee nībeeji:

—K'ōp'āyoorā, ¡mi chupiria k'awáati! ¡Māga k'achia oonáati mia auteebaidamaa! ²⁴Mia k'au iru bida aji, waide imik'íra ome k'āi–ee.

Ichiaba na eperã pacheda wëra k'ãipari iru bi. Ñra peiit'ee pãchi oo k'iniata oodamerã. Mamïda na eperãmaa mãgee k'achia oonãati.

²⁵Mamïda ma chonaa pedee ùridaamaa p'anajida. Mapa ma Levideepa uchiadapa ichi wëra k'ãipari calle jãdee wãpiji. Mãpai ma k'achia beerãpa ma wëra ome k'ãijida irua k'inia—e bide tap'eda parumaa mãik'aapa ichiak'au atabaibëjjida. ²⁶Tap'edaweda ma wëra pacheji ma chonaa temaa, ichi imik'ïra k'ãi badamãi. Mama ma tedepema puerta k'ïrapite baaip'eda, piudachi. ²⁷T'ëepai chi imik'ïrapa ma puerta ewak'ãri ichi ode wãit'ee, chi wëra unuji barroo baibï puerta t'aide. Ma puerta t'ïapatadepema tabla jita iru baji juapa. ²⁸Mãpai ma Levideepa uchiadapa mägaji chi wëramaa:

—P'irabáiji. Wädama aji.

Mamïda chi wërapa maarepida p'anau—e paji piu baibada perã. Mãpai ma Levideepa uchiadapa chi wëra k'ap'ia piuda biji ichi burrode mãik'aapa ichi temaa wãji. ²⁹Mama panak'ãri, chi wëra k'ap'ia piuda loweropa t'ooma docede t'ook'ooji mãik'aapa ma t'ooma aba—abaa pëiji israelitaarã èreerã chaachaa. ³⁰Ma wëra piuda k'ap'ia t'ooda unudap'edaarãpa mägajida:

—Israelitaarã Egipto eujãdeepa uchiadap'edaadeepa tachia nãgee ne—inaa k'achia unudak'aa paji. K'ïsiadãma mãik'aapa pedeteedãma. Mägã k'awadait'ee k'ãata oodaipia bi ma wëra peedap'edaarãmaa.

Israelitaarã chip'edaidap'edaa

20 ¹Maap'eda eperã apai pik'a israelitaarã chip'edachida Mizpade Tachi Ak'õre k'ïrapite. Chejida Dan p'uurudeepa Berseba p'uuru parumaa mãik'aapa Galaad p'uuru parumaa. ²Ñchi èreerãdepema poro waibiarã jõmaweda p'anajida cuatrocientos mil soldaorã jite wãdap'edaarã ome. ³(Benjamindeepa uchiadap'edaarãpa k'awa atajida awaraa Israeldeepa uchiadap'edaarã chip'edap'edaa mama Mizpade.) Mama p'anide ma israelitaarãpa iidijida ma Levideepa uchiadamaa k'ãata p'asada chi wëra ome. ⁴Mãpai ma Levideepa uchiada, chi piuda imik'ïrapa mägaji:

—Ode chewãdade Benjamindeepa uchiadap'edaarã p'uuru Guibeáde pacheji mi wëra k'ãipari ome. Mama k'ãipari jirijida ai norema temaa wãruta misa. ⁵Mamïda ma p'ãrik'ua ma p'uurudepemaarãpa tai p'anadap'edaa te wap'ïra atajida mãik'aapa jiri p'aneejida mi peedait'ee. Mãga p'oyaa ooda—e pak'ãri, mi wëra k'ãipari ome k'ãijida irua k'iniaamaa bide. Mägã iru piuji. ⁶Mãpai mãia iru k'ap'ia piuda t'ooma doce t'ooji aba—abaa peiit'ee Israeldepemaarã eujã jõmaade parãpa k'awaadamerã ma ne—inaa audú k'achia oodap'edaa. ⁷Ërã parã israelitaarã, k'ïsiati mãik'aapa pedeteéti k'awadait'ee k'ãata oodaipia bi.

⁸Mãpai eperã apai pik'a ma israelitaarãpa mägajida:

—Taidepema apida āchi temaa wāda—e pait'ee. ⁹Suerte jemenedait'ee. Māgá k'awadai k'airāta wādait'ee chōode ma Guibeá p'uurudepemaarā ome. ¹⁰Israeldeepa uchiada ēreerā chaachaa imik'īraarā diezdepema aba wāipia bi chik'o atade soldaorā—it'ee. Apemaarā wādaipia bi ma Guibeá p'uurudepemaarā jōpide ma ne—inaa audú k'achia oodap'edaa pari Israel eujāde. ¹¹Māgá israelitaarā eperā apai pik'a chip'edachida ma p'uurudepemaarā ome chōodait'ee. ¹²Wādai naaweda, Benjamindeepa uchiadap'edaarā eujādepemaarāmaa nāga jara pēijida: “Parā auk'arāpa ne—inaa audú k'achia oojida. ¹³Ma Guibeá p'uurudepema k'achia ooi awaa p'aniirā téeti taipa peek'oodamerā. Māgá Israel eujāde ma k'achia jōpidait'ee.”

Mamīda Benjamindeepa uchiadap'edaarāpa awaraa Israeldeepa uchiadap'edaarā pedee úridaamaa p'aneejida. ¹⁴Ma k'achia beerā teedai k'āyaara, Benjamindeepa uchiadap'edaarā p'uuru jōmaadepemaarā chip'edachida Guibeá p'uurude awaraa israelitaarā ome chōodait'ee. ¹⁵Ma Benjamindeepa uchiadap'edaarā soldaorā veintiséis mil paji, Guibeá p'uurudepema imik'īraarā setecientos juasiada—ee. ¹⁶Ma soldaorādepema imik'īraarā setecientos juabipa honda bat'a k'awaa beeji. Māirāpa honda bat'adak'āri, audú jua k'omoo p'anajida. ¹⁷Jōdee awaraa israelitaarāpa chōo k'awaa beerā cuatrocientos mil p'e atajida.

Israelitaarā jura chōodap'edaa Benjamindeepa uchiadap'edaarā ome

¹⁸Chōonadai naaweda, israelitaarā wājida Betel p'uurudee Tachi Ak'ōremaa iidide k'awadait'ee chisāgí ēreerā naapiara uchiadaipia bi chōode Benjamindeepa uchiadap'edaarā ome. Tachi Ak'ōrepa k'awapiji Judadeepa uchiadap'edaarā wādaipia bi. ¹⁹Maap'eda ma israelitaarā tap'eweda p'irabajida māik'aapa wājida Guibeá p'uuru k'īrapite. ²⁰Chōodait'ee pak'āri, chip'ejida ēreerā—ēreerā chaa wādait'ee Guibeádee. ²¹Mamīda māga jōnide Benjamindeepa uchiadap'edaarā Guibeádeepa uchijida chōode. Ma ewate israelitaarā veintidós mil peek'oojida. ²²⁻²⁴Mapa ma israelitaarā p'anedap'edaarā Beteldee wājida jēede Tachi Ak'ōre k'īrapite. Mama p'aneejida k'eudarumaa. Mama p'anide Tachi Ak'ōremaa waya iidijida wādai wa wāda—e pai āchi auk'arā, Benjamindeepa uchiadap'edaarā ome chōode. Tachi Ak'ōrepa wādaipia bida ak'āri, sōcharra p'aneejida māik'aapa ai norema waya chōode wājida ma Benjamindeepa uchiadap'edaarā ome, ai naaweda chōodap'edaamāi. ²⁵Mamīda waya ma Benjamindeepa uchiadap'edaarā Guibeádeepa uchijida chōode māik'aapa israelitaarā dieciocho mil peek'oojida. ²⁶Māpai jōmaweda israelitaarā soldaorā awaraa israelitaarā ome wājida Beteldee jēede Tachi Ak'ōre k'īrapite. Ewari aba wāyaarude nek'oda—ee p'aneejida. Māga nide ne—animalaarā peedap'eda, iru—it'ee paa jōpijida māik'aapa awaraa ne—animalaarā iru—it'ee paapijida iru ome t'āri auk'a bi k'inia p'anadap'edaa perā.

27-28 (Maapai Tachi Ak'õre baaltek'a bi mama Betelde baji. P'aareerã poro waibia Finés paji. Mãgí Aarón ãichak'e, Eleazar warra paji.) Finés k'ap'ia pari ma israelitaarãpa Tachi Ak'õremaa waya iidijida: “¿Chõodaipia bik'ã ajida, tai auk'aarã Benjamindeepa uchiadap'edaarã ome wa mãga–e? ¿Åra ichiak'au ata bëidaipia bik'ã?” Tachi Ak'õrepa p'anauji: “Chõonadapãde aji parãpa nu ãra p'oyaadait'ee perã.”

29 Mãpai israelitaarã soldaorã ùk'uru Guibeá p'uuru ik'aawa mirunajida. 30 Jõdee ma ewari õpeede apemaarã israelitaarã soldaorã jÿp'a chõonajida p'uuru k'irapite, naaweda oodap'edaak'a. 31 Mãga nide waya ma Benjamindeepa uchiadap'edaarã soldaorã p'uuruudeepa uchijida chõode ãra ome. T'imiiipai uchijida mãik'aapa israelitaarã treinta pee wãjida Betel p'uuru wãpari ode mãik'aapa ai ik'aawa bee eujãde. 32 Mãga bide ma Benjamindeepa uchiadap'edaarãpa k'isijida israelitaarã jërek'oodait'ee naawedapemak'a. Mamïda ma israelitaarãpa chi chõo Guibeá p'uuru t'imiiara atee wãjida Benjamindeepa uchiadap'edaarã soldaorã ãchi t'ëe wãdamerã. 33-34 Mãgá chõo jõnide Baal Tamarde ma israelitaarã waya chip'edachida ëreerã chaachaa. Mãimisa ma israelitaarã Guibeá p'uuru ik'aawa mirudap'edaarã uchijida ma p'uuru pidaarã ome chõode. Ma israelitaarã diez mil paji; chi pipiara chõo k'awaa beerã. Chõo jõni misa, Benjamindeepa uchiadap'edaarãpa k'awadak'aa paji ãchi atua wãdá. 35 Mamïda Tachi Ak'õrepa israelitaarã k'aripaji ma Benjamindeepa uchiadap'edaarã p'oyaadamerã. Ma ewate israelitaarãpa Benjamindeepa uchiadap'edaarã veinticinco mil cien soldaorã peek'oojida. 36 Ma Benjamindeepa uchiadap'edaarãpa k'awaajida ãchi ma jura atuadap'edaa nãga p'asak'ãri.

Ma israelitaarã Benjamindeepa uchiadap'edaarã soldaorã naa ãpíteee erreu wãjida k'awa p'anadap'edaa perã ãchi k'õp'ãyoorã mirudap'edaarãpa Guibeá p'uuru p'oyaadai. 37 Wãara mãga p'asaji. Ma Guibeá p'uurude p'anedap'edaarã atu p'anide ma israelitaarã soldaorã chõonajida. Ai naaweda pedeeteejida ãchi k'õp'ãyoorã ome ma p'uuru p'oyaadak'ãri, nari jÿrak'awaa unudait'eeda ajida, ma p'uuruudeepa. 38 Mãgá ma Israeldepema ãpíteee erreu wãdap'edaarãpa ma nari jÿrak'awaa unu atadak'ãri, p'irrabajida chõodait'ee Benjamindeepa uchiadap'edaarãdepemaarã ãchi t'ëe chedap'edaarã ome.

39 Ma chõo jõnide Benjamindeepa uchiadap'edaarã soldaorãpa israelitaarã treinta pee wãjida. Maperã k'isijida ma chõo p'oyaa wãdá naawedapemak'a. 40 Mamïda ma Benjamindeepa uchiadap'edaarãpa ãpíteee ak'idak'ãri, unujida ma nari jÿrak'awaa uchianibi t'ipíttau ome ãchi p'uuruudeepa. 41 Mãpai israelitaarã p'irrabaidak'ãri chõodait'ee k'irapite, Benjamindeepa uchiadap'edaarã soldaorã p'erak'oodachida. 42 Jichoodachida eujã pania wëe bi wãpari ode. Mamïda p'oyaa uchiada–e paji israelitaarã juadeepa. Ma Israeldepema soldaorã p'uuruude

chõo p'anadap'edaarã uchiájida ode mãik'aapa ma Benjamindeepa uchiadap'edaarã peek'oojida. ⁴³Mãgá israelitaarãpa Benjamindeepa uchiadap'edaarã wap'íra atajida mãik'aapa jõpi wãjida Guibeá oriente eere.

⁴⁴Ma chõo jõnide dieciocho mil Benjamindeepa uchiadap'edaarã piujida. ⁴⁵Mãirãdepemaarã ùk'uru wãjida eujã pania wêe bidee Rimón mãu–idaa bi eere. Mamída ma ode wãdade israelitaarãpa mãdepemaarã cinco mil peejida. Ma awara israelitaarãpa awaraa dos mil ãp'e atanadak'ãri, auk'a peek'oojida. ⁴⁶Ma ewate Benjamindeepa uchiadap'edaarã soldaorã chi pipiara beerã veinticinco mil piujida. ⁴⁷Mamída Benjamindeepa uchiadap'edaarã seiscientos israelitaarã juadeepa uchiájida. Jĩchoojida eujã pania wêe bidee mãik'aapa atane k'ímari wãyaarude p'aneejida Rimón mãu–idaa bimãi. ⁴⁸Ma chõoda t'ãepai israelitaarãpa apema Benjamindeepa uchiadap'edaarã p'uurumaa chõonajida mãik'aapa paa jõpijida. Aide p'anapatap'edaarã jõmaweda peek'oojida, áchi ne–animalaarã paara.

Benjamindeepa uchiadap'edaarã waya ïwadap'edaa

21 ¹Ma jura chõodai naaweda Mizpade p'anadak'ãri, Tachi Ak'õre k'írapite israelitaarãpa juraajida áchi k'aurã ichita teeda–e pait'ee Benjamindeepa uchiadap'edaarã apidaamaa miak'ãidamerã. ²Mamída t'ãepai Betel p'uurude chip'ejida mãik'aapa t'ãri p'uupa ewari aba wãyaarude jêe p'aneejida mãik'aapa mãgapachida: ³“Aai Ak'õre, píta tai Israeldeepa uchiadap'edaarã Ak'õre Waibia. ¿Sãap'eda tai nãga chitoonima? Írá èreerã aba falta bida ajida.

⁴Ai norema ma israelitaarã tap'edaweda p'irabajida mãik'aapa altar oo atajida aide ne–animalaarã Tachi Ak'õre–it'ee paa jõpidait'ee. Ichiaba awaraa ne–animalaarã paapijida ak'ípidaitee áchi t'ãri auk'a bi k'inia p'anadap'edaa iru ome. ⁵Mãga oo p'anide áchi pitapai iidipachida: “¿K'airãta Mizpadee wãda–e pajima mama chip'edaidak'ãri? (Mama p'anide Tachi Ak'õre k'írapite juraajida chi maaaa wãdaamaa p'anadap'edaarã peek'oodait'eeda ajida.)

⁶Ma jura Benjamindeepa uchiadap'edaarã ome chõodap'eda, awaraa israelitaarã k'íra pia–ee p'aneejida áchi auk'aaarã peedap'edaa perã. Maperã mãgapachida: “Idi Israeldeepa uchiada èreerã aba falta bida apachida. ⁷¿Sãga oodaima wëraarã atadait'ee Benjamindeepa uchiadap'edaarã p'aneedap'edaa imik'íraarã–it'ee? Tachi Ak'õre k'írapite taipa juraajida tachi k'aurã teeda–e pait'ee Benjamindeepa uchiadap'edaarã apidaamaa. ⁸¿Nama wë–ek'ã ajida, Israeldeepa uchiada èreerãdepema aba Mizpadee wã–e pada?”

Mãpai k'irãpajida Jabés Galaad p'uurudepema apida unuda–e paji mama chip'e p'anadak'ãri. ⁹Mama p'anide Israeldeepa uchiadap'edaarã

ëreerãdepemaarã p'uuru t'ijara wãdak'ãri, ma ewate ma p'uurudepema apidaapa p'anauda–e paji. ¹⁰⁻¹¹ Maperã ma israelitaarã Betelde see jónadap'edaa jõmaarãpa soldaorã doce mil pëijida Jabés p'uurudee ma p'uurudepemaarã jõmaarã peek'oode, warrarã paara mãik'aapa wëraarã imik'ïraarã ome k'ãidap'edaarã paara. ¹² Ma p'uurude t'ïudak'ãri, ununajida awëraarã cuatrocientos imik'ïra ome waide k'ãida–e p'anadap'edaarã. Mãgiirã aneejida soldaorã k'ãipatap'edaamãi Siló p'uurude, Canaán eujãde bi. ¹³ Mãpai israelitaarãpa ãchi eere p'anadap'edaarã ïk'uru pëijida jirinadamerã ma Benjamindeepa uchiadap'edaarã mirunadap'edaa Rimón mãu–idaa bimãi. Mãirãmaa jara pëijida ãchi ome chõoda–ee p'aneedamerã. ¹⁴ Mãgã ma Benjamindeepa uchiadap'edaarã uchia chejida. Mãpai israelitaarãpa ma awëraarã Jabés p'uurudeepa aneedap'edaa teejida ma Benjamindeepa uchiadap'edaarãmaa. Mamïda ma awëraarã araada–e paji ma Benjamindeepa uchiadap'edaarã imik'ïraarã jõmaarã–it'ee.

¹⁵ israelitaarã k'ïsia p'ua p'anapachida Tachi Ak'õrepa ãchi t'ãideepa Benjamindeepa uchiadap'edaarã perã wëpapida perã. ¹⁶ Mapa ãchi poro waibiarã chip'edaaidak'ãri, mãgapachida: “¿Sãgã awëraarã atadaima ajida, Benjamindeepa uchiadap'edaarã, chi waide wëra wëe p'aniirã–it'ee, ãchi ëreerãdepema wëraarã jõmaweda peek'oodap'edaata? ¹⁷ Ma Benjamindeepa uchiadap'edaarã p'aneedap'edaarã at'ãri p'anapataadaipia bi ãchi ëreerã eujãde, maa–e pirã Israel eujãdeepa ãchi ëreerã wëpadai. ¹⁸ Tai k'aurã ãchimaa p'oyaa teeda–e miak'ãidamerã, Tachi Ak'õre k'ïrapite juraadap'edaa perã ichita mãga ooda–e pait'ee. Tachi Ak'õrepa k'achia oopia bida ajida, chi mãga oorumaa. ¹⁹ Tachia mãga jarajida mïda, año chaa Siló p'uurude Tachi Ak'õre–it'ee fiesta waibia oopata. (Ma p'uuru Betel p'uuru norte eere baji; Betel Siquén wãpari o oriente eere, Leboná p'uuru sur eere.)”

²⁰ Mãga pedeedap'eda, ma israelitaarã poro waibiarãpa nãga jara pëijida Benjamindeepa uchiadap'edaarãmaa: “Wãdapãde aji, Siló p'uurudee fiesta oopatamãi. Mirudapãde aji, ma p'uuru ik'aawa uva k'ãi beede. ²¹ Mãga nide tau k'it'aa p'anéeti. Awëraarã pëira chedak'ãri Siló p'uurudeepa, uchiãti pãchi mirupatamãiipa mãik'aapa parã chaachaapa awëra chia atãti pãchi eujãdee ateedait'ee. ²² T'ëepai ma awëraarã ïpemaarãpa wa ak'õreerãpa taimaa iidi cheruta pirã taipa ãchideerã parã juadeepa uchia atanadamerã, taipa mãgadait'ee: ‘Chup'iria k'awãati. Perdonãati ma Benjamindeepa uchiadap'edaarãpa oodap'edaa. Jabés Galaad p'uuru pidaarã ome chõodak'ãri, taipa ãra jõmaarã–it'ee awëraarã p'oyaa unuda–e paji. Ma awara parãpa jarada–e pada perã pãchi k'aurã ma Benjamindeepa uchiadap'edaarãmaa tee k'inia p'ani, Tachi Ak'õre k'ïrapite parãpa ne–inaa k'achia ooda–e p'ani.’ ”

²³ Benjamindeepa uchiadap'edaarãpa ma israelitaarã poro waibiarã pedee ïridak'ãri, ijãajida. ãchi chaachaa awëra pëiradap'edaarãdepema

aba chia atajida m̄aik'aapa āchi eujādee ateejida āchi wēra papidait'ee. Maap'eda āchi ēreerā eujāde p'uuru chiwidi oo atajida aide p'anapataadait'ee.

²⁴Ma fiesta oodap'eda, awaraa israelitaarā ichiaba wājida āchi ēreerā eujā chaachaa m̄aik'aapa mama āchi te pidaarā ome p'aneejida.

²⁵Maapai Israel eujāde rey at'āri wē-e paji. Maperā eperā chaachaa āchia oo k'iniata oopachida.